
ZPRÁVA O KONEČNÉM PLNĚNÍ KONCEPCE ROZVOJE MUZEJNICTVÍ V ČESKÉ REPUBLICE V LETECH 2015 AŽ 2020

(STAV KE DNI 1. 1. 2021)

Předkládá: PhDr. Jan Holovský, Ph.D., vedoucí Samostatného oddělení muzeí Ministerstva kultury

Zpracovala: Mgr. Darina Vnoučková

V Praze dne 11. listopadu 2021

Č. j.: MK 71388/2021 SOM

OBSAH

Seznam použitých zkratk.....	4
1. Úvod	7
2. Stav plnění cílů a dílčích úkolů Koncepce ke dni 1. 1. 2021.....	7
3. Plnění základních cílů.....	11
4. Plnění hlavních cílů a dílčích úkolů Koncepce	12
3.2.1. Majetkové vypořádání	12
3.2.1.1. Průběžná situační zpráva o stavu majetkového vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi.....	12
3.2.1.5. Zpracování přehledu historických muzejních sbírek měst a obcí ve vlastnictví státu a muzejních sbírek ve vlastnictví státu včetně návrhu majetkoprávního vypořádání ..	14
3.2.2. Zřízení registru muzeí a galerií.....	14
3.2.3. Národní síť muzeí a galerií.....	15
3.2.4. Koncepce a síť metodických center.....	15
3.2.5. Zlepšení systematické odborné péče o sbírky muzejní povahy a účinnější podpora prezentace kulturního dědictví.....	20
3.2.5.1. Stanovení rámcových standardů kvalifikované péče o sbírky muzejní povahy	22
3.2.5.2. Rozvoj prostorového a technického zajištění státních muzeí a galerií.....	23
3.2.5.3. Podpora prezentačních aktivit muzeí a galerií	27
3.2.5.5. Podpora rozvoje tzv. kulturních a kreativních průmyslů	30
3.2.6. Akvizice současného výtvarného umění	30
3.2.7. Aktivity muzeí v oblasti vědy a výzkumu	32
3.2.8. Strategie dalšího postupu v oblasti digitalizace národního kulturního dědictví	44
3.2.8.2. Modernizace systému DEMUS a jeho zpřístupňování potenciálním uživatelům	48
3.2.8.3. Projekt eSbírky.....	49
3.2.9 Funkce muzeí v procesu uchování a prezentace statků nemateriální kultury.....	50
3.2.10. Muzea v přírodě.....	57
3.2.10.2. Zefektivnění správy a organizace státních muzeí v přírodě v působnosti Ministerstva kultury	57
3.2.11. Spolupráce muzeí a galerií s vysokými školami při koncipování edukačních aktivit	57
3.2.11.1. Systematická spolupráce s vysokými školami	58
3.2.11.2. Soustavné mapování stavu a rozvoje spolupráce muzeí a galerií s vysokými školami v oblasti vzdělávacích programů a jejich podpora	60
3.2.12. Spolupráce muzeí a galerií s Národním památkovým ústavem.....	67

3.2.13.	Spolupráce státních muzeí a galerií s muzei a galeriemi zřizovanými územními samosprávnými celky	72
3.2.13.1.	Vyhledávání potenciálu ke společným projektům státních muzeí a galerií s muzei a galeriemi zřizovanými územními samosprávnými celky	79
3.2.13.2.	Účinná pomoc metodických center muzeím a galeriím zřizovaným územními samosprávnými celky	80
3.2.13.3.	Spolupráce muzeí a galerií – státních příspěvkových organizací – a muzeí a galerií zřizovaných územními samosprávnými celky v oblasti propagace a marketingu	83
3.2.14.	Podpora dobrovolnictví a donátorství v muzeích a galeriích	84
3.2.15.	Podpora kulturního turismu	89
3.2.16.	Popularizace muzejnictví v národním a mezinárodním kontextu.....	96
3.2.16.1.	Propagace a další rozvoj udělování cen Gloria musaealis	101
3.2.16.2.	Podpora a rozvoj ostatních oborových ocenění v oblasti působnosti muzeí a galerií	101
3.2.16.3.	Mezinárodní den muzeí, Festival muzejních nocí.....	102
3.2.16.4.	Snížení prahu dostupnosti muzejních a galerijních expozic pro sociálně slabší cílové skupiny	104

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

AMG	Asociace muzeí a galerií České republiky, z. s.
AMK	Arcidiecézní muzeum Kroměříž
AMO	Arcidiecézní muzeum Olomouc
CENS	Centrum nových strategií muzejní prezentace
CES	Centrální evidence sbírek muzejní povahy
CITeM	Centrum pro informační technologie v muzejnictví
COVID-19	vysoce infekční onemocnění způsobené koronavirem SARS-CoV-2
CPP	Centrum pro prezentaci kulturního dědictví
ČR	Česká republika
ČV ICOM	Český výbor Mezinárodní rady muzeí, z. s.
DEMUS	Dokumentace a Evidence Muzejních Sbírek (evidenční systém muzejních sbírek)
FAVU	Fakulta výtvarných umění
FF	Filosofická fakulta
GA ČR	Grantová agentura České republiky
HM	historické muzeum
HMT	Husitské muzeum v Táboře
ICOM	Mezinárodní rada muzeí (International Council of Museums)
IP DKRVO	Institucionální podpora na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace
ISO	Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví
KNM	Knihovna Národního muzea
KPTMB	Kruh přátel Technického muzea v Brně
MCK	Metodické centrum konzervace
MCMi	Metodické centrum dokumentace, konzervace a restaurování hudebních nástrojů
MCMP	Metodické centrum muzejní pedagogiky

MCMvP	Metodické centrum pro muzea v přírodě
MC MVU	Metodické centrum pro muzea výtvarného umění
MENDELU	Mendelova univerzita v Brně
MGB	Moravská galerie v Brně
MJAK	Muzeum Jana Amose Komenského v Uherském Brodě
MK	Ministerstvo kultury České republiky
MLK	Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi
MSB	Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
MU	Masarykova univerzita v Brně
MUO	Muzeum umění Olomouc
MZM	Moravské zemské muzeum
NAKI/NAKI I	Program na podporu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity na léta 2011 až 2017
NAKI II	Program na podporu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022
NGP	Národní galerie v Praze
NKP	národní kulturní památka
NM	Národní muzeum
NMvP	Národní muzeum v přírodě
NPÚ	Národní památkový ústav
NTM	Národní technické muzeum
OM	Odbor muzeí (do 31. 12. 2019)
OU	Ostravská univerzita
PedF/PdF	pedagogická fakulta
PL	Památník Lidice
PM	přírodovědné muzeum
PNP	Památník národního písemnictví

PO	příspěvková/é organizace
PřF	přírodovědecká fakulta
PT	Památník Terezín
SOM	Samostatné oddělení muzeí (od 1. 1. 2020)
SU	Slezská univerzita v Opavě
SZM	Slezské zemské muzeum
TMB	Technické muzeum v Brně
UHK	Univerzita Hradec Králové
UJEP	Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem
UK	Univerzita Karlova
UP	Univerzita Palackého v Olomouci
UPM	Uměleckoprůmyslové museum v Praze
VMP	Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm
VŠCHT Praha	Vysoká škola chemicko-technologická v Praze
VUT	Vysoké učení technické v Brně

1. ÚVOD

Předkládaná zpráva bezprostředně navazuje na dokument „Zpráva o průběžném plnění Koncepce rozvoje muzejnictví v České republice v letech 2015 až 2020 (stav k 30. červnu 2019)“ s č. j. MK 85408/2019 OM a dále na dokument „Zpráva o průběžném plnění Koncepce rozvoje muzejnictví v České republice v letech 2015 až 2020 (stav k 30. červnu 2018)“ s č. j. MK 63075/2018 OM.

2. STAV PLNĚNÍ CÍLŮ A DÍLČÍCH ÚKOLŮ KONCEPCE KE DNI 1. 1. 2021

Číslo cíle	Název cíle	Dílčí úkol	Stav plnění k 1. 1. 2021	Kdo plní
CÍLE A DÍLČÍ ÚKOLY				
3.2.1	Majetkové vypořádání			
3.2.1.1.		Průběžná situační zpráva o stavu majetkového vypořádání s církvemi a náboženskými společnostmi	Splněno	MK
3.2.1.2.		Závěrečná zpráva o důsledcích majetkového vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi	Splněno	MK
3.2.1.3.		Zajištění činnosti Centra pro dokumentaci majetkových převodů kulturních statků obětí II. světové války v letech 2015-2017 a příprava jeho přechodu na režim paměťové instituce	Splněno	MK, Centrum
3.2.1.4.		Začlenění Centra pro dokumentaci majetkových převodů kulturních statků obětí II. světové války do mezinárodních organizací a aktivit	Splněno	Centrum
3.2.1.5.		Zpracování přehledu historických muzejních sbírek měst a obcí ve vlastnictví státu a muzejních sbírek ve vlastnictví státu včetně návrhu majetkoprávního vypořádání	Splněno	MK, ÚZSVM
3.2.2	Zřízení Registru muzeí a galerií			
3.2.2.1.		Prezentace záměru zřízení Registru a odborná rozprava	Plněno průběžně	MK
3.2.2.2.		Návrh struktury informací a způsobu zveřejňování informací v Registru muzeí a galerií	Úkol trvá	MK, profesní sdružení
3.2.3.	Národní síť muzeí a galerií			
3.2.3.1.		Prezentace záměru ustanovení Národní sítě muzeí a galerií a zahájení veřejné diskuse k němu	Úkol trvá	MK
3.2.3.2.		Stanovení kritérií pro zápis muzeí a galerií do Národní sítě muzeí a galerií	Úkol trvá	MK, profesní sdružení

Číslo cíle	Název cíle	Dílčí úkol	Stav plnění k 1. 1. 2021	Kdo plní
3.2.4.	Koncepce a síť metodických center			
3.2.4.1.		Souborná zpráva o činnosti sítě metodických center při muzeích a galeriích, příspěvkových organizacích MK	Splněno	MK, dotčené příspěvkové organizace
3.2.4.2.		Koncepce sítě a další činnosti metodických center při muzeích a galeriích, příspěvkových organizacích MK a společný informační portál	Plněno průběžně	MK
3.2.4.3.		Návrh ukotvení sítě metodických center muzeí a galerií v působnosti MK v právním řádu ČR	Plněno průběžně	MK
3.2.4.4.		Financování činnosti metodických center	Splněno	MK
3.2.5.	Zlepšení systematické odborné péče o sbírky muzejní povahy a účinnější podpora prezentace kulturního dědictví			
3.2.5.1.		Stanovení rámcových standardů kvalifikované péče o sbírky muzejní povahy	Plněno průběžně	MK, profesní sdružení
3.2.5.2.		Rozvoj prostorového a technického zajištění státních muzeí a galerií	Plněno průběžně	MK, MO, MV
3.2.5.3.		Podpora prezentačních aktivit muzeí a galerií	Plněno průběžně	MK
3.2.5.4.		Podpora rozvoje formy tzv. vědeckých center při technických a přírodovědných muzeích	Plněno průběžně	MK, AMG, ČV ICOM
3.2.5.5.		Podpora rozvoje tzv. kulturních a kreativních průmyslů	Plněno průběžně	MK, profesní sdružení
3.2.5.6.		Nastavení nových parametrů pro muzejní statistiku	Plněno průběžně	MK, NIPOS
3.2.5.7.		Omezení rizik v souvislosti s terorismem	Splněno	MK, MV
3.2.6.	Akvizice současného výtvarného umění			
3.2.6.1.		Zřízení dotačního programu Akviziční fond	Splněno	MK
3.2.6.2.		Veřejná konzultace a návrh systémového řešení otázky prezentace a odborné správy děl současného výtvarného umění	Splněno	MK
3.2.7.	Aktivity muzeí a galerií v oblasti vědy a výzkumu			
3.2.7.1.		Využití potenciálu muzeí a galerií v oblasti vědy a výzkumu	Plněno průběžně	MK
3.2.8.	Strategie dalšího postupu v oblasti digitalizace národního kulturního dědictví			
3.2.8.1.		Modernizace databáze Centrální evidence sbírek (CES) online	Splněno	MZM, MK

Číslo cíle	Název cíle	Dílčí úkol	Stav plnění k 1. 1. 2021	Kdo plní
3.2.8.2.		Modernizace systému DEMUS a jeho zpřístupňování potenciálním uživatelům	Plněno průběžně	MZM, MK
3.2.8.3.		Projekt eSbírky	Plněno průběžně	NM, MK
3.2.8.4.		Začlenění databáze CES a prezentačního portálu sSbírky do resortního úložiště elektronických dat	Splněno	MK
3.2.9.	Funkce muzeí v procesu uchování a prezentace statků nemateriální kultury			
3.2.9.1.		Spolupráce muzeí a galerií při uchování a prezentaci statků nemateriálního kulturního dědictví	Plněno průběžně	MK
3.2.9.2.		Spolupráce muzeí a galerií při uchování a prezentaci statků současné nemateriální kultury	Plněno průběžně	MK
3.2.10.	Muzea v přírodě			
3.2.10.1.		Konference o poslání a budoucnosti muzeí v přírodě a příprava koncepce	Splněno	MK, ČSMP
3.2.10.2.		Zefektivnění správy a organizace státních muzeí v přírodě v působnosti MK	Plněno průběžně	MK, ČSMP
3.2.11.	Spolupráce muzeí a galerií s vysokými školami při koncipování edukačních aktivit			
3.2.11.1.		Systematická spolupráce s vysokými školami	Plněno průběžně	MK, MŠMT, AMG, ČV ICOM, RVŠ
3.2.11.2.		Soustavné mapování stavu a rozvoje spolupráce muzeí a galerií s vysokými školami v oblasti vzdělávacích programů a jejich podpora	Plněno průběžně	MK, MŠMT, AMG, ČV ICOM, RVŠ
3.2.11.3.		Edukační portál pro muzea a galerie, poskytující veřejnou službu podle zákona č. 122/2000 Sb.	Splněno	MK
3.2.12.	Spolupráce muzeí a galerií s Národním památkovým ústavem			
3.2.12.1.		Mechanismy spolupráce NPÚ s ostatními státními příspěvkovými organizacemi při ochraně movitých kulturních památek Centrum pro informační technologie v muzejnictví (CITeM)	Plněno průběžně	MK
3.2.12.2.		Vzájemná spolupráce NPÚ, muzeí a galerií při přípravě, realizaci a propagaci výstavních aktivit	Plněno průběžně	MK, PO
3.2.13.	Spolupráce státních muzeí a galerií s muzei a galeriemi zřizovanými územními samosprávnými celky			

Číslo cíle	Název cíle	Dílčí úkol	Stav plnění k 1. 1. 2021	Kdo plní
3.2.13.1.		Vyhledávání potenciálu ke společným projektům státních muzeí a galerií s muzei a galeriemi zřizovanými územními samosprávnými celky	Plněno průběžně	PO
3.2.13.2.		Účinná pomoc metodických center muzeí a galerií zřizovaných územními samosprávnými celky	Splněno	Metodická centra
3.2.13.3.		Spolupráce muzeí a galerií – státních příspěvkových organizací – a muzeí a galerií zřizovaných územními samosprávnými celky v oblasti propagace a marketingu	Plněno průběžně	PO
3.2.14.	Podpora dobrovolnictví a donátorství v muzeích a galeriích			
3.2.14.1.		Vyhodnocování a podpora naplňování koncepčních materiálů vlády ČR v oblasti dobrovolnictví	Plněno průběžně	MK, AMG, RG, ČV ICOM
3.2.14.2.		Vytvoření nástrojů a pobídek pro podporu dobrovolnictví a donátorství	Plněno průběžně	MK
3.2.14.3.		Vyhodnocení donátorských aktivit a aplikace zásad Profesního etického kodexu Mezinárodní rady muzeí (ICOM)	Plněno průběžně	MK, AMG, RG, ČV ICOM
3.2.15.	Podpora kulturního turismu		Plněno průběžně	MK
3.2.16.	Popularizace muzejnictví v národním a mezinárodním kontextu			
3.2.16.1.		Propagace a další rozvoj udělování cen Gloria musaealis	Plněno průběžně	MK, AMG, ČV ICOM
3.2.16.2.		Podpora a rozvoj ostatních oborových ocenění v oblasti působnosti muzeí a galerií	Plněno průběžně	MK
3.2.16.3.		Mezinárodní den muzeí, Festival muzejních nocí	Plněno průběžně	MK, AMG
3.2.16.4.		Snížení prahu dostupnosti muzejních a galerijních expozic pro sociálně slabší cílové skupiny	Plněno průběžně	MK
PROSTŘEDKY				
3.3.1.	Legislativní prostředky		Plněno průběžně	MK
3.3.2.	Finanční mechanismy			
3.3.2.1.		Vyhodnocení účinnosti dosavadních dotačních programů a návrh jejich optimalizace	Plněno průběžně	MK, AMG, ČV ICOM, RG
3.3.3.	Systém akreditace veřejných muzeí a galerií			
3.3.3.1.		Návrh systému akreditačního řízení pro muzea a galerie	Úkol trvá	MK

Číslo cíle	Název cíle	Dílčí úkol	Stav plnění k 1. 1. 2021	Kdo plní
3.3.3.2.		Návrh novelizace zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy, zavedením systému akreditace muzeí a galerií	Úkol trvá	MK
3.3.3.3.		<i>neobsazeno</i>		
3.3.3.4.		Zahájení procesu registru a akreditace veřejných muzeí a galerií v ČR	Úkol trvá	
3.3.4.	Metodická podpora		Plněno průběžně	
3.3.5.	Motivace prostřednictvím cen, ocenění a festivalů			
3.3.5.1.		Cena Gloria musaealis	Plněno průběžně	MK, AMG, ČV ICOM
3.3.5.2.		Ostatní oborová ocenění v oblasti působnosti muzeí a galerií	Plněno průběžně	MK
3.3.5.3.		Mezinárodní den muzeí, muzejní noci a Festival muzejních nocí	Plněno průběžně	MK

3. PLNĚNÍ ZÁKLADNÍCH CÍLŮ

1. Zachování schopnosti veřejných muzeí a galerií kvalifikovaným způsobem spravovat a rozšiřovat sbírky, formou vědecké výzkumné činnosti prohlubovat jejich poznání a tím je zhodnocovat a udržovat, a rozšiřovat službu veřejnosti tak, aby odpovídala požadavkům veřejnosti na tento typ institucí kladeným.

PO v gesci SOM se dařilo stejně jako v předchozích letech naplňovat tento cíl v rámci možností každé z organizací. Ke změně jejich právního postavení ve sledované době nedošlo.

2. Vytvořit přehlednější a pro jednotlivá muzea a galerie jednodušší, jednoznačnější a pro jejich úspěšné působení příznivější právní a ekonomické prostředí obecně.

Vzhledem k tomu, že v pojednávaném časovém úseku nebyl schválen zákon o veřejnoprávní instituci v kultuře, o němž v odborných kruzích nepanuje dosud shoda, nebyl tento úkol splněn.

3. Upravit právní a ekonomické prostředí pro technologickou inovaci a podstatné rozšíření služeb, které muzea a galerie poskytují způsobem umožňujícím dálkový přístup.

PO v gesci SOM v pojednávané době, v jejíž větší části byla česká kultura jako taková citelně zasažena omezeními kvůli pandemii COVID-19, zásadně posílily svoji webovou prezentaci směrem k domácím i zahraničním návštěvníkům prezentací digitalizovaných sbírkových předmětů, virtuálními prohlídkami a online edukačními programy pro děti i dospělé. Některé z PO v této době zásadně vylepšily po vizuální i funkční stránce své webové stránky a také přešly ze zastaralého a již nevyhovujícího evidenčního systému pro správu sbírkových předmětů DEMUS na modernější komerční systém MUSEION.

4. PLNĚNÍ HLAVNÍCH CÍLŮ A DÍLČÍCH ÚKOLŮ KONCEPCE¹

PO v gesci SOM ve výše uvedeném časovém úseku pokračovaly v plnění hlavních cílů kromě hlavních cílů vzájemně propojených, které měly přetvořit dosavadní muzejní systém a jeho legislativní upevnění v České republice, tj. „Zřízení Registru muzeí a galerií“, „Národní síť muzeí a galerií“ a „Systém akreditace veřejných muzeí a galerií“. Řešení těchto cílů nebylo pro nedostatek finančních prostředků a absenci odborné shody ohledně konkrétní podoby ukončeno.

3.2.1. MAJETKOVÉ VYPOŘÁDÁNÍ

3.2.1.1. PRŮBĚŽNÁ SITUAČNÍ ZPRÁVA O STAVU MAJETKOVÉHO VYROVNÁNÍ S CÍRKVEMI A NÁBOŽENSKÝMI SPOLEČNOSTMI

Moravské zemské muzeum (MZM)	Ve sledovaném období vedlo jeden soudní spor o uzavření dohody o vydání věci. S Opatstvím Staré Brno Řádu sv. Augustina nakonec dne 17. 12. 2019 uzavřelo smír, který obě strany předložily Městskému soudu v Brně ke schválení. Uzavřený smír byl schválen usnesením Městského soudu v Brně ze dne 6. 1. 2020 a nabyl právní moci dne 22. 1. 2020. MZM tak mělo dle soudem
-------------------------------------	---

¹ Čísla jednotlivých dílčích úkolů Koncepce odpovídají číslům cílů v tabulce.

	schváleného smíru vydat oprávněné osobě movité věci spjaté s osobou Gregora Mendela. Dále muzeum vedlo soudní spor s Českomoravskou provincií Hospitálského řádu sv. Jana z Boha – Milosrdných bratří, který právně skončil ke dni 29. 5. 2019 zamítnutím žaloby žalobce pravomocným rozsudkem Městského soudu. Rozsudek k tomuto datu nabyl právní moci.
Národní galerie v Praze (NGP)	Nemá dosud vyřešen soudní spor s Klášteřem minoritů v Mostě a s Cisterciáckým opatstvím v Oseku. V roce 2019 byl prověřen na základě zákona č. 212/2000 Sb., o zmírnění některých majetkových křivd způsobených holokaustem, nárok potomků Emila Picka na díla uložená v NGP. Po šetření v dokumentech NGP a v dokumentech uložených v Národním archivu bylo identifikováno 5 děl. Oprávněným osobám bylo v srpnu 2019 sděleno pozitivní stanovisko NGP umožňující jejich vydání.
Uměleckoprůmyslové museum v Praze (UPM)	Už v roce 2018 připravilo podklady k majetkovému vyrovnání s Českomoravskou provincií Římské unie řádu sv. Voršily, ke kterému mělo dojít po dohledání všech předmětů (celkem 18) v posledním čtvrtletí roku 2020. UPM předpokládá, že z jeho strany tímto aktem dojde ke konečnému vyrovnání s církvemi, byť ještě není rozhodnuto v žádosti o vydání dvou středověkých kodexů Provincii Řádu minoritů v České republice a v žalobě ohledně vydání 34 předmětů Cisterciáckému opatství v Oseku. Až do 3. 11. 2019 trvala ve výstavních sálech UPM společná výstava UPM a Centra pro dokumentaci pod názvem „Návraty identity“, představující předměty původních židovských majitelů ze sbírky UPM, Národní galerie v Praze a NPÚ (Sychrov) a připomínající 80. výročí

	vyhlášení Protektorátu, zavedení norimberských zákonů, zahájení II. světové války a 10. výročí podpisu Terezínské deklarace (2009), v níž 46 států deklarovalo úsilí o nápravu majetkových křivd způsobených holokaustem.
--	---

3.2.1.5. ZPRACOVÁNÍ PŘEHLEDU HISTORICKÝCH MUZEJNÍCH SBÍREK MĚST A OBCÍ VE VLASTNICTVÍ STÁTU A MUZEJNÍCH SBÍREK VE VLASTNICTVÍ STÁTU VČETNĚ NÁVRHU MAJETKOPRÁVNÍHO VYPOŘÁDÁNÍ

Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou (MSB) provádí v omezeném rozsahu správu sbírky Sklářského muzea v Kamenickém Šanově, se kterým má vztahy založené na Smlouvě o výpůjčce ze dne 19. 12. 2017 s platností do 31. 12. 2022. Ve Sklářském muzeu v Kamenickém Šanově nedochází k doplňování sbírky ani evidenčních záznamů a ke konzervaci sbírkových předmětů. MSB preferuje usilování o převod této regionálně významné sbírky ve vlastnictví státu na město, a to dříve, než dojde k ukončení stávající Smlouvy o výpůjčce.

3.2.2. ZŘÍZENÍ REGISTRU MUZEÍ A GALERIÍ

Vybrané PO se spolupodílejí s Radou galerií ČR na přípravě. Registru muzeí a galerií, jehož zavedení většina PO považuje za správný a žádoucí záměr. Příslušný legislativní a implementační proces je však spojen s navýšením personálního stavu SOM, kterému nemohlo být v minulosti s ohledem na jiné funkční priority a potřeby MK vyhověno. V roce 2019 došlo k několika jednáním o nové muzejní legislativě pro odbornou veřejnost. Byly rovněž vyhotoveny teze zákona o muzejních institucích v ČR, které byly představeny na jednání dne 21. 5. 2019. V odborné debatě, které následovala, však nedošlo ke kompromisu o konkrétní podobě registru. Na dalších jednáních ve dnech 5. 12. 2019 a 30. 1. 2020 rovněž nebylo dosaženo kompromisu. V lednu 2020 byla pro potřeby dalšího jednání oficiálně ustanovena Pracovní skupina náměstka kultury pro přípravu nové muzejní legislativy, do níž byli jmenováni jednotliví členové. Dne 1. 4. 2020 se měl uskutečnit workshop k objasnění základních stanovisek. Došlo pouze k předání podkladů k tomuto workshopu. Prozatím nepanuje shoda nejen na konkrétní podobě registru, ale i na nutnosti změny muzejní legislativy kvůli této věci novým zákonem či aktualizací stávající legislativy. V plánu je další jednání.

3.2.3. NÁRODNÍ SÍŤ MUZEÍ A GALERIÍ

K ustanovení Národní sítě muzeí a galerií, jež většina PO v gesci SOM podporuje, ve sledovaném období pro neschválení zákona o veřejnoprávní instituci v kultuře dosud nedošlo.

3.2.4. KONCEPCE A SÍŤ METODICKÝCH CENTER

Metodické centrum pro muzea výtvarného umění (MC MVU)	MC MVU při Národní galerii v Praze pracuje na základě schválené Koncepce činnosti na roky 2017–2021. V roce 2019 knižně vydalo druhou publikaci ze specializované řady metodických manuálů s názvem „Jak administrovat muzejní výstavu?“, která je určena zejména muzejním registrátorům specialistům. Dále zorganizovalo tři workshopy a jeden seminář a poskytlo metodickou pomoc a informační servis všem vlastníkům a správcům sbírek výtvarného umění, kteří se na MC MVU obrátili.
Centrum designu a užitého umění	V roce 2019 proběhl zkušební provoz nového, celostátně působícího metodického centra při UMP – Centra designu a užitého umění (vedoucí PhDr. Iva Knobloch). Centrum organizačně a koncepčně připravilo českou účast na XXII. Trienále designu a architektury v Miláně (1. 3. – 1. 9. 2019) s podtitulem „Broken Nature: Design Takes on Human Survival“ a podpořilo zde projekt ve zcela nové oblasti designu, tzv. design fiction. Zapojilo se také do mezinárodní spolupráce na výzkumu a prezentaci sociálního bydlení ve střední Evropě, jejímž iniciátorem bylo Muzeum užitého umění v Berlíně. Centrum rovněž úzce spolupracovalo s nadačním fondem Kaplický Centre na zpřístupnění díla Jana Kaplického v oblasti designu. Jeho první fází bylo zpřístupnění digitálního archivu rodiny Kaplických k 14. 1. 2021.
Centrum nových strategií muzejní	Při Moravské galerii v Brně (MGB) působí CENS,

prezentace (CENS)	které je metodickým centrem zaměřeným na výzkum a vývoj nových přístupů k prezentaci uměleckých děl v muzeu a galerii. Pracovníci centra se podílejí na přípravě a redaktorské práci Bulletinu Moravské galerie v Brně, který vychází dvakrát ročně a přináší také metodickou pomoc pro další organizace. Bulletin č. 79/2019 je tematicky věnován otázkám muzejní edukace, její aktuální pozici, možnostem při práci s veřejností a podílu na organizovaném vzdělávání. V roce 2019 byla přeložena publikace „Jak se dělá galerie“, kterou v roce 2015 připravili pracovníci CENS a v českém jazyce vydali v roce 2016, do šesti jazyků (ruština, němčina, italština, ukrajinština, korejština a čínština). Ve stejném roce CENS pokračovalo v rozvíjení nabídky a propagace projektu Artotéka, který nabízí zájemcům (fyzickým i právnickým osobám) možnost zapůjčit si výtvarné dílo do soukromí svého bytu, nebo jím obohatit pracovní prostředí své firmy či instituce. CENS rovněž pokračovalo ve spolupráci s Městským kulturním střediskem Tišnov vytvořením nově koncipované stálé expozice v Galerii Josefa Jambora, krátkodobými výstavami a metodickou pomocí pro zapsání Galerie Josefa Jambora do Centrální evidence sbírek muzejní povahy. Ve spolupráci s Regionálním muzeem v Mikulově také zmodernizovalo letitou stálou expozici se sbírkovými předměty z MGB na mikulovském zámku, který je ve správě Regionálního muzea v Mikulově, a navázalo také první kontakty s městy Ivančice a Hodonín, kterým CENS plánuje v dalších letech poskytnout metodickou pomoc v případě jimi zřízených
---------------------------------	---

	kulturních institucí.
Metodické centrum konzervace (MCK)	MCK při Technickém muzeu v Brně (TMB) naplňovalo své poslání poskytovat komplexní servis v oblasti preventivní konzervace, sanační konzervace a restaurování sbírkových předmětů. Během roku 2019 konzervovalo/restaurovalo 634 sbírkových předmětů pro TMB a 102 předmětů na zakázku pro jiné instituce (Moravské zemské muzeum, Muzeum umění Olomouc, Jihomoravské muzeum ve Znojmě a Slovenské národní muzeum – Muzeum Betliar). Pracovníci MCK poskytli jiným institucím či fyzickým osobám 50 konzultačních činností, odborných a oponentských posudků, včetně analýz na zakázku zaměřených na oblast ochrany muzejních sbírek, dále uspořádali pět konferencí, seminářů a workshopů a ve spolupráci s Vysokou školou chemicko-technologickou v Praze se podíleli na zajištění semináře ohledně péče o předměty z plastů. Zpracovali také čtyři odborné články a přednesli osm referátů na konferencích a seminářích. Podíleli se rovněž na přípravě a vydání odborné kolektivní monografie „Český granát. Historie, identifikace a zpracování v kontextu muzejních sbírek“. MCK z důvodu zabezpečení stávajících a stále rostoucích požadavků na poskytované odborné činnosti potřebuje nové prostory a technické a přístrojové vybavení. Z toho důvodu byly připraveny podmínky pro rozšíření činnosti MCK v bývalém vojenském areálu v Brně-Řečkovících a byla rovněž zpracována studie proveditelnosti včetně investičního záměru akce a jeho modifikací. Dosud se však stále nepodařilo získat potřebné finanční prostředky pro rozvoj tohoto pracoviště v odpovídajícím moderním zázemí

	včetně centrálního depozitáře TMB.
Metodické centrum muzejní pedagogiky (MCMP)	MCMP při Moravském zemském muzeu (MZM) v roce 2019 vydalo metodiku „Využití digitálních technologií v muzejní prezentaci a edukaci“. V září 2020 zahájilo již třetí ročník celoročního kurzu Muzejní edukátor. Od roku 2019 v MCMP proběhly čtyři zkoušky profesní kvalifikace Muzejní edukátor (kód: 82-041-T), v jejichž rámci je dosud MCMP jedinou autorizovanou osobou v ČR. V rámci Brněnské muzejní noci v roce 2019 pořádalo MCMP komentovanou prohlídku expozice ve znakovém jazyce pro neslyšící. V roce 2019 taktéž uspořádalo pro pacienty Kliniky dětské onkologie ve Fakultní nemocnici v Brně program „Adventní hraní“ a pro seniory na Mezinárodní den seniorů (1. 10.) program v Pavilonu Antropos v Brně. MCMP se v roce 2019 aktivně zúčastnilo několika konferencí: mezinárodní konference v Hungarian Open Air Museum v Maďarsku, konference Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska v Jičíně, Celostátního semináře knihovníků muzeí a galerií v Opavě, konference „Stát a vzdělávání dospělých“ Asociace vzdělávání dospělých v Praze a konference „Aktuální trendy v muzejní prezentaci a edukaci III. Neobyčejné možnosti neformálního vzdělávání“ Komise pro práci s veřejností a muzejní pedagogiku.
Metodické centrum pro muzea v přírodě (MCMvP)	MCMvP se sídlem v Rožnově pod Radhoštěm se po propojení jednotlivých muzeí v přírodě do jednoho celku věnuje také konzultacím pro tyto připojené subjekty. V roce 2019 poprvé uspořádalo ve Valašském muzeu v přírodě

	šestitýdenní muzeologické školení pro zaměstnance NMvP. Od roku 2020 je školení postupně realizováno i v dalších organizačních složkách NMvP. MCMvP poskytuje konzultace různým subjektům ohledně problematiky péče o historické stavby a technologie konzervování a restaurování dřeva a je také zdrojem archivní dokumentace k historickému stavitelství. Mezi nejvýznamnější konzultace v roce 2019 patřila sanace pozdně středověké, tzv. pernstějnské truhly v kolegiu pro Východočeské muzeum Pardubice, vypracování teoretického návrhu pracoviště pro konzervaci a restaurování pro Muzeum v Bruntále a ošetření – likvidace dřevokazného hmyzu v artefaktech v bezkyslíkovém boxu pro Slovácké muzeum v Uherském Hradišti. V roce 2019 MCMvP dotvořilo certifikovanou metodiku „Muzea v přírodě v České republice. Teoretická a metodická východiska“ a rovněž vydalo (online, tiskem v lednu 2020) kolektivní monografii „Muzea v přírodě. Jedinečná cesta muzejnictví“. MCMvP se podílí na interních výzkumných projektech Národního muzea v přírodě (NMvP) a spolupracuje také s dalšími organizacemi (NPÚ, Akademie věd ČR) a českými vzdělávacími institucemi (např. Mendelova univerzita v Brně, Masarykova univerzita v Brně, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně) a s profesním sdružením Český svaz muzeí v přírodě. V roce 2019 probíhala intenzivní spolupráce s Mendelovou univerzitou v Brně a Ústavem teoretické a aplikované Mechaniky AV ČR na výzkumném projektu „Historické dřevěné konstrukce: typologie, diagnostika a tradiční
--	--

	opracování dřeva“ z programu NAKI II. Metodické centrum se v rámci vzdělávacích aktivit věnuje zejména historickým technologiím zpracování dřeva, k nimž pořádá přednášky a workshopy. Důležitou vzdělávací aktivitou pod lektorským vedením Lud'ka Dvořáka je pravidelné vzdělávání studentů oboru umělecký truhlář ze SOŠ Hamr Litvínov v prostorách školicí dílny. V roce 2019 spolupřádalo MCMvP s Ústředním odborným pracovištěm NPÚ v Ostravě u příležitosti životního jubilea nestora oboru dendrochronologie Ing. Josefa Kyncla mezioborovou konference „Výpověď letokruhů“ (24.–25. 10. 2019) a ve spolupráci s Cechem klempířů, pokrývačů a tesařů ČR a Cechem strechárov Slovenska uspořádalo pracovní setkání „Pokrývání střech dřevěným šindelem“. Ve dnech 26.–27. 3. 2019 se ve Valašském muzeu v přírodě uskutečnily metodické dny na téma „Muzeum v přírodě a ovocné stromy“ pod lektorským vedením předních znalců starých a krajových odrůd ovocných stromů, Ondřeje Dovaly a Radima Lokoče.
--	---

3.2.5. ZLEPŠENÍ SYSTEMATICKÉ ODBORNÉ PÉČE O SBÍRKY MUZEJNÍ POVAHY A ÚČINNĚJŠÍ PODPORA PREZENTACE KULTURNÍHO DĚDICTVÍ

Vzhledem k tomu, že ve sledovaném časovém úseku nedošlo ke schválení zákona o veřejnoprávních institucích v kultuře, nebyly ani stanoveny oborové standardy kvalifikované péče o sbírky muzejní povahy, které budou rovněž základem pro registrační proces profesionálních muzeí a galerií. Jednotlivé PO v gesci SOM se při kvalifikované péči o své sbírky kromě zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, a prováděcí vyhlášky č. 275/2000 Sb., také řídí pro ně závaznými metodickými pokyny MK, které jsou promítnuty do jejich vnitřních předpisů. Metodické materiály, které jsou výstupy projektů PO MK, zveřejňuje na webových stránkách [eMuzeum](#)

Centrum pro prezentaci kulturního dědictví při Národním muzeu. PO dále MK předkládají své Koncepce sbírkotvorné činnosti a Koncepce rozvoje/činnosti.

MK prostřednictvím SOM každoročně poskytuje v rámci dotačního programu „Podpora expozičních a výstavních projektů“ finanční prostředky na (1) instalaci expozic nebo výstav a na (2) zpřístupnění expozic a výstav osobám s omezenou schopností pohybu a orientace. V roce 2019 podpořilo z finančních prostředků o celkovém objemu 7 982 000 Kč celkem 23 projektů. V roce 2020 rozdělilo 7 760 600 Kč mezi 33 vybraných projektů.

Uměleckoprůmyslové museum v Praze (UPM)	Za rok 2019 konzervátorsky ošetřilo celkem 948 sbírkových předmětů.
Technické muzeum v Brně (TMB)	TMB prostřednictvím Metodického centra konzervace (MCK) dlouhodobě věnuje pozornost zkvalitňování postupů péče o sbírkové předměty a zvýšení efektivity ochrany movitého kulturního dědictví. Znalosti a informace z oboru péče o kulturní dědictví zprostředkovává veřejnosti skrze odborné recenzované periodikum Fórum pro konzervátory a restaurátory, které připravuje MCK ve spolupráci s Komisí konzervátorů-restaurátorů AMG.
Národní muzeum v přírodě (NMvP)	Valašské muzeum v přírodě, organizační složka NMvP, v rámci zlepšení systematické péče o sbírky muzejní povahy realizovalo projekt „Technologie netoxické likvidace dřevokazného hmyzu zvýšenou teplotou – pořízení nové technologie termoboxu“. Prostřednictvím této nové technologie byla zajištěna funkčnost a dlouhodobá udržitelnost termoboxu coby levné, efektivní a současně šetrné a netoxické metody likvidace dřevokazného hmyzu, která je unikátní i nejvyšší letální účinností vůči škůdcům. Zprovozněním zařízení byla významně zlepšena ochrana sbírky NMvP. Dalším zlepšením v oblasti péče o sbírky byl nákup generátoru dusíku HPN2-5000 C-E., jehož

	cílem bylo zefektivnění provozu bezkyslíkového boxu na ošetřování sbírkových předmětů z organických i anorganických materiálů.
Památník Lidice (PL)	Součástí sbírky PL jsou unikátní textilie lidických občanů, mezi kterými nechybí např. oděvy žen z koncentračního tábora v Ravensbrücku. Textilie jsou od roku 2019 uloženy vhodněji, a to v novém zásuvkovém regálu v horizontální poloze na nekyselém hedvábném papíře, kterým jsou oděvy i vycpány, aby bylo co nejvíce zabráněno přehybům oděvů a tím i ničení textilních vláken. Díky finanční podpoře MK skrze program ISO D bylo v roce 2019 konzervováno/restaurováno devět kovových sbírkových předmětů z historické podsbírký (žehlička, brusle, visací zámek, lžice, ozdoba plotu, kladívko, zednická lžice, část vidlí, kleština), které by měly být uplatněny v nové expozici, jejíž otevření je v plánu na rok 2022. Z podsbírký výtvarného umění byl včas konzervován/restaurován jeden sbírkový předmět, a to socha H. P. Alvermanna „Čekání na Norimberk II.“, jejíž barevná polychromie byla značně krakelovaná a hrozilo její uvolňování.

3.2.5.1. STANOVENÍ RÁMCOVÝCH STANDARDŮ KVALIFIKOVANÉ PÉČE O SBÍRKY MUZEJNÍ POVAHY

V roce 2019 mělo **Technické muzeum v Brně (TMB)** za úkol vypracovat návrh rámcových standardů kvalifikované péče o sbírky muzejní povahy v oblasti konzervování-restaurování. Metodické centrum konzervace (MCK) připravilo návrh tohoto materiálu, který byl připomínkován členy Rady a Výboru komise konzervátorů-restaurátorů AMG (dále Komise KR) a odsouhlasen na zasedání Komise KR v Rožnově pod Radhoštěm dne 9. 9. 2019. Výsledný koncept „Strategie konzervace sbírek“ je zpřístupněn na webových stránkách MCK TMB pro další odbornou diskusi a věcné připomínky. Tento koncept byl dále předložen k širší mezioborové diskusi v rámci pracovní skupiny MK ČR k přípravě nové

muzejní legislativy, která se sešla 21. 5. a 5. 12. 2019. Na posledním jednání byl materiál shledán jako velmi přínosný a vhodný pro začlenění k metodikám nové legislativy.

3.2.5.2. *ROZVOJ PROSTOROVÉHO A TECHNICKÉHO ZAJIŠTĚNÍ STÁTNÍCH MUZEÍ A GALERIÍ*

Národní muzeum (NM)	NM dne 9. 10. 2019 slavnostně otevřelo Památník Jana Palacha ve Všetatech v domě, kde Palach od dětství žil. Dům byl přestavěn na základě vítězného projektu umělecko-architektonické soutěže vypsané NM. Součástí Památníku je i expozice, která přibližuje především Palachův životní příběh a jeho protest.
Slezské zemské muzeum (SZM)	SZM v rámci projektů DKRVO a NAKI dovybavilo odborné pracovníky pro práci na odborných projektech a práci se sbírkou IT a fototechnikou. V roce 2019 byla z programu Kulturní aktivity MK ČR financována rekonstrukce expozice Památníku Petra Bezruče pod novým názvem „Příběh Slezských písní“. Důraz byl přitom kladen na zachování všech architektonicky cenných prvků z původní expozice, vytvořené v roce 1967 ostravským architektem Ivem Klimešem.
Národní galerie v Praze (NGP)	NGP vypracovalo Digitální strategii NGP, která identifikuje hlavní potřeby organizace v oblasti digitalizace, např. nezbytnost vybudování adekvátního digitalizačního a fotografického pracoviště včetně modernizace vybavení a nutné modernizace IT infrastruktury.
Uměleckoprůmyslové museum v Praze (UPM)	V roce 2019 již UPM standardně užívalo nový moderní Centrální depozitář v Praze-Stodůlkách, do nějž ke konci roku 2019 přesunulo a uložilo již 90 % všech sbírkových předmětů (celkem 265 000 i. č.). V depozitáři také pokračovalo v úpravách úložných systémů pro optimální uložení sbírkových předmětů.

Moravská galerie v Brně (MGB)	MGB prezentuje svoji sbírku ve třech stálých expozicích (objekty Uměleckoprůmyslového muzea, Místodržitelského paláce a Pražákova paláce). Většina sbírkových předmětů je dlouhodobě uložena v depozitářích MHB, u nichž hrozí naplnění kapacity a nemožnost ukládání dalších sbírkových předmětů. V letech 2019–2020 probíhaly převážně přípravné práce na projektu nové, veřejnosti otevřené depozitární budovy v Brně-Řečkovících, která bude financována Integrovaným regionálním operačním programem (IROP). Budova Místodržitelského paláce již nevyhovuje základním standardům uchovávání a ochrany sbírkových předmětů. Ve snaze o řešení tohoto stavu byl v letech 2015–2016 vypracován projekt „Vybudování návštěvnického zázemí a reinstalace dlouhodobé expozice starého umění v Místodržitelském paláci“. V roce 2019 byla dokončena první část expozice obsahující období tzv. dlouhého 19. století. Tato část byla podpořena z prostředků programu Interreg AT-CZ. V roce 2020 MGB jednala o využití uvolněných prostředků v rámci programu IROP. V realizaci je projekt „Revitalizace UMPRUM – Dovybudování návštěvnického zázemí a vytvoření nové stálé expozice designu“ s odhadovaným dokončením na konci roku 2021.
Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou (MSB)	MSB v únoru 2020 převzalo dokončenou skleněnou přístavbu muzea ve tvaru broušeného krystalu (výstavba v letech 2017–2020) a v červnu 2020 ji poprvé zpřístupnilo návštěvníkům v souvislosti se zahájením Mezinárodního trienále skla a bižuterie JABLONEC 2020.
Technické muzeum v Brně (TMB)	TMB od roku 2010 stále čeká na vybudování

	centrálního depozitáře, který byl do výše uvedeného roku nedílnou součástí projektu vybudování Metodického centra konzervace (MCK). Tento stav výrazně brání dostatečně kvalitní péči o uchovávané sbírkové předměty. Nepodařilo se vyřešit také dokončení materiálně technické základny muzea, která by nejen vyřešila uložení unikátní sbírky tramvají MHD, ale i další vlastní fungování muzea. Jako možné řešení této situace muzeum spatřuje směnu části areálu bývalých kasáren Řečkovice za zbytek areálu s výrobní halou dřívějšího státního podniku Tesla, v jehož malé části by bylo z výrobní budovy vybudováno zcela nové TMB. Vedle expozice kolejových vozidel podsbírky MHD by zde mohly být expozice strojírenství, obuvnictví, textilního průmyslu a průmyslové výroby, které zatím v ČR chybí. Návrh směny byl tehdejšími majiteli areálu Tesla, společností MVT, akceptován a postupně rozpracován. Nynější majitel, což je od roku 2016 společnost TULIP, směnu rovněž akceptuje. Podklady pro směnu byly již zpracovány dle metodiky zpracované Ministerstvem financí a po její aktualizaci ke dni 1. 10. 2019 byly upraveny. TMB v roce 2019 vybavilo své malé digitalizační pracoviště skenery formátu A4 a A3 a novým počítačem.
Husitské muzeum v Táboře (HMT)	HMT v letech 2017–2021 realizuje programem IROP financovaný projekt „Zlepšení podmínek uložení a prezentace podsbírek Husitského muzea v Táboře“. V rámci tohoto projektu je plánována řada aktivit směřujících primárně ke zvýšení zabezpečení ochrany sbírkových předmětů. Jedná se především o obnovu a doplnění vybavení depozitářů ve Veselí nad Lužnicí a v Táboře, doplnění elektronické požární signalizace,

	vybudování tří nových expozic a pořízení adekvátního výstavního mobiliáře. V roce 2020 byla dokončena realizace nové expozice v Bechyňské bráně v Táboře, jejímž investorem je město Tábor v rámci vlastního projektu financovaného z programu IROP na obnovu této NKP), která je v užívání HMT. Pro objekt Staré tábořské radnice, která je rovněž NKP vlastněnou městem Tábor, připravil investor projekt stavební obnovy, v jehož rámci budou zásadním způsobem zlepšeny podmínky prezentace sbírkových předmětů HMT (realizace projektu 2018–2020). V rámci obnovy objektu ředitelství HMT (č. p. 44, Tábor), která proběhla v letech 2017–2019 a byla financována MK, došlo k dalšímu zlepšení uložení sbírkových předmětů a knihovních fondů. Na akci navazuje v roce 2020–2021 stavební úprava 1. a 3. nadzemního podlaží, půdních prostor, výměna výtahu a technického zázemí s nádvořím, čímž bude dokončena komplexní obnova objektu a zajištěno zlepšení a zefektivnění péče o uloženou sbírku.
Památník Lidice (PL)	V roce 2019 byly v depozitáři Historické podsbírký a Archivu zlepšeny klimatické podmínky instalací nové klimatizační jednotky.
Památník národního písemnictví (PNP)	V roce 2019 byla ukončena rekonstrukce dvou budov Centrálního depozitáře v Litoměřicích pro PNP a zároveň do něj byla přestěhována sbírka z nevyhovujících depozitářů. V Centrálním depozitáři je v plánu zřízení digitalizačního centra a mikrofilmovacího a restaurátorského pracoviště. V letech 2015–2021 probíhaly stavební práce v Petschkově vile v Praze 6 – Bubenči, která se v roce 2022 stane hlavním sídlem organizace pod

	názvem Muzeum literatury. Petschkova vila bude obsahovat studovny, příruční depozitář, novou, průběžně obměňovanou expozici, prostory pro tematické výstavy, literární kavárnu, multifunkční programový sál a muzejní prodejnu. Některá pracoviště i poté budou umístěna v Malé vile v Pelléově ulici. Dosud pronajaté prostory ve Strahovském klášteře budou předány řádu premonstrátů.
--	--

3.2.5.3. *PODPORA PREZENTAČNÍCH AKTIVIT MUZEÍ A GALERIÍ*

SOM v programu „Podpora expozičních a výstavních projektů“, v rámci něhož jsou finanční prostředky udělovány na instalaci expozic nebo výstav, nebo na zpřístupnění expozic a výstav osobám s omezenou schopností pohybu, v roce 2019 rozdělilo mezi 22 podpořených projektů finanční částku o celkovém objemu 7 982 000 Kč. V roce 2020 podpořilo 33 projektů. Celkový objem finančních prostředků tehdy činil 7 760 000 Kč. V programu „Podpora výchovně vzdělávacích aktivit v muzejnictví“ v roce 2019 rozdělilo celkem 2 621 100 Kč mezi 33 podpořených projektů. V roce 2020 podpořilo MK skrze SOM 32 projektů finanční částkou o celkové výši 2 393 076 Kč.

Ve smyslu ustanovení § 11 zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, v roce 2019 SOM vydalo 130 povolení k vývozu 1 796 sbírkových předmětů do zahraničí z důvodu jejich vystavování, konzervace/restaurování či pro badatelské účely. Z těchto povolení bylo 61 vydáno pro nestátní organizace, které vyvezly celkem 502 sbírkových předmětů, a 69 pro státní PO, jež vyvezly celkem 1 294 sbírkových předmětů. Dále SOM vydalo 18 dodatků k již povoleným vývozům sbírkových předmětů. V roce 2020 vydalo 50 povolení k vývozu 455 sbírkových předmětů do zahraničí, z nichž polovinu vydalo pro nestátní organizace, které vyvezly celkem 276 sbírkových předmětů, a druhou polovinu pro státní PO, jež vyvezly celkem 179 sbírkových předmětů. K tomu SOM vydalo 28 dodatků k již povoleným vývozům sbírkových předmětů. Ve sledovaném období SOM rovněž udržovalo a aktualizovalo Legislativní mapu vývozů, která poskytuje důležité informace svým registrovaným uživatelům ohledně vývozu sbírkových předmětů do zahraničí.

Národní muzeum (NM)	NM využívalo podpory MK v rámci procesu zápůjček, poskytování záruky nezabavitelnosti a finanční podpory klíčových tuzemských i zahraničních výstavních projektů, např. v roce 2019 v zahraničí u „Sametové revoluce“ (USA, Rusko, Německo, Francie, Lotyšsko, Rakousko, Maďarsko, Slovensko) a v letech 2020–2021 u „Slunečních králů“ v tuzemsku.
Slezské zemské muzeum (SZM)	Památník Petra Bezruče při SZM se také zapojil do oslav 30 let demokracie a svobody výstavou „Václav Havel – cesta svobody“, kterou připravil ve spolupráci s Knihovnou Václava Havla. Výstava přiblížila Havlovu úlohu v rámci demokratizačního procesu, jeho myšlenkový odkaz a také představila vazbu této osobnosti na slezský region včetně návštěv v 90. letech.
Uměleckoprůmyslové museum v Praze (UPM)	UPM v září 2020 otevřelo druhý sál expozice skla „Plejády skla“, který má za cíl prezentovat monumentální sklo 2. poloviny 20. století. Muzeum také uspořádalo soutěž dle regulí České komory architektů na architektonické a grafické řešení nové expozice podsbírky užitého umění a designu, kterou má v plánu zpřístupnit v roce 2021. V rámci vládního dotačního programu oslav 30 let demokracie a svobody v ČR uspořádalo UPM rozsáhlou výstavu „Obrazy konců dějin. Česká vizuální kultura 1985–1995“ (17. 10. 2019 – 21. 6. 2020). Výstavu, jež byla součástí Fotograf Festivalu 2019 s názvem „Archeologie euforie“, doprovázela mezinárodní konference.
Národní technické muzeum (NTM)	NTM výstavním projektem „Technika v diktaturách“ (22. 10. 2019 – 28. 6. 2020), spojeným s 30. výročí sametové revoluce, připomnělo nasazení techniky totalitními režimy

	20. století k potlačování projevů svobody a také použití této techniky odbojovými a disidentskými skupinami a jednotlivci k boji proti nacistické a komunistické diktatuře. Dalším výrazným projektem byla výstava „Fenomén Jawa aneb Jawa, jak ji neznáte“ (27. 11. 2019 – 30. 8. 2020). Výstava představovala 90 let činnosti našeho nejvýznamnějšího motocyklového výrobce, který výrazně ovlivnil daný obor i ve světovém měřítku.
Technické muzeum v Brně (TMB)	TMB za rok 2019 pořádalo pro veřejnost všech věkových kategorií celkem 251 akcí, z toho 51 výstav, z nichž dvě byly putovní s 12 instalacemi, 174 kulturně-výchovných akcí a 26 expozic. Pro veřejnost muzeum uspořádalo ve spolupráci s rakouskými partnery k výročí 30 let demokracie a svobody výstavu „Železná opona 1948–1989“ (11. 11. – 27. 9. 2020), která byla zahájena dobovým odpolednem. K 50letému výročí prvního přistání člověka na Měsíci připravilo výstavu „Tenkrát na Měsíci“ (4. 6. – 29. 9.). V roce 2020 muzeum uspořádalo k stému výročí prvního vydání dramatu Karla Čapka R. U. R interaktivní výstavní projekt „Robot 2020“ (8. 12. 2020 – 1. 8. 2021). Mottem výstavy bylo 100 let od vzniku slova robot – 100 exponátů ilustrujících vývoj robotů po současnost s přesahem do budoucnosti.
Muzeum Jana Amose Komenského v Uherském Brodě (MJAK)	MJAK v září 2019 rozebralo dlouhodobě zapůjčenou expozici „Vivat Comenius. Posel vzdělanosti, lidskosti a tolerance“ v Comenius museu v Naardenu a započalo se stavebními úpravami a montáží nové stálé expozice „Mundus Comenii“, která byla dokončena na počátku roku

	2020. Vzhledem k pandemii COVID-19 byla tato expozice slavnostně otevřena až v září 2021.
Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi (MLK)	K příležitosti oslav 30. výročí sametové revoluce uspořádalo MLK ve spolupráci s Chrudimskou besedou ve dnech 18. a 19. 10. 2019 festival nezávislého loutkového divadla nazvaný „Bez drátů Loutkové divadlo bez hranic“, v rámci něhož se v chrudimském Divadle Karla Pippicha (DKP) představili se svými inscenacemi tři přední alternativní české loutkářské soubory: Divadlo bratří Formanů, Divadlo Continuo a Buchty a loutky. Jejich tvorbu a historii dokumentovala fotografická výstava ve výstavní síni DKP (19. 10. – 17. 11. 2019), která představila nejdůležitější momenty v tvorbě těchto tří souborů od doby jejich vzniku na počátku 90. let minulého století až po současnost.

3.2.5.5. *PODPORA ROZVOJE TZV. KULTURNÍCH A KREATIVNÍCH PRŮMYSLŮ*

Uměleckoprůmyslové museum v Praze se v roce 2019 zapojilo jako odborný a metodický garant do tvorby národní Strategie rozvoje a podpory kulturních a kreativních průmyslů na období 2020–2025. Jejím přínosem by mělo být posílení efektivnosti výkonu veřejné správy a vytvoření systému podpory tradičních i nově se rozvíjejících kreativních odvětví, a to i v mezirezortní spolupráci a s vazbami k průmyslu a širší sféře kreativní ekonomiky.

3.2.6. AKVIZICE SOUČASNÉHO VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

V roce 2019 podpořilo SOM výběrovým dotačním programem „Akviziční fond“ pro žadatele, jimiž jsou nestátní subjekty hospodařícími se sbírkou či sbírkami muzejní povahy, kterým jsou poskytovány finanční prostředky na nákup děl mladších 50 let. SOM v roce 2019 podpořilo 116 projektů finančními prostředky o celkovém objemu 15 715 260 Kč. V roce 2020 rozdělilo částku 15 940 461 Kč mezi 121 vybraných projektů. U PO MK ve sledovaném období přetrvával problém s nedostatkem finančních prostředků akviziční činnosti. Vznik výše

uvedeného dotačního programu s vyloučením státních PO tento problém ještě více prohlubuje a znesnadňuje jejich sbírkotvornou činnost.

Uměleckoprůmyslové museum v Praze (UPM)	Vzhledem k vyčerpání reverzního fondu UPM v roce 2019 do své sbírky zakoupilo díla v celkové výši 1 312 788 Kč. Mezi těmito díly je několik zásadních sklářských exponátů v celkové hodnotě 755 518 Kč, které byly zakoupeny z investičních prostředků MK poskytnutých na realizaci expozice UPM.
Moravská galerie v Brně (MGB)	MGB aktivně reaguje na nemožnost využití dotačního programu „Akviziční fond“ ve své akviziční strategii a pro zisk akvizic současného umění a designu vynakládá značnou aktivitu, která nahrazuje nedostatek financí pro přímý nákup. Dle této strategie byly v roce 2019 nové akvizice primárně spojeny s realizovanými a připravovanými výstavními a vědecko-výzkumnými projekty. Na akvizice současného umění, např. módní kolekce od Ludmily Rochové k výstavě „Inez Tuschnerová“, prostorový objekt Zig Zag od výtvarníka Patra Kvíčaly, archivní fondy významných grafických designérů Jana Rajlichy st. a Jiřího Rathouského, bylo investováno celkem 1 172 129 Kč. V letech 2019–2020 se MGB v rámci akvizičních plánů soustředila na výzvu „Design pro Moravskou galerii“ na doplnění sbírky o díla současných českých designérů pro nově vytvářenou expozici v Uměleckoprůmyslovém muzeu. Výzva byla i s ohledem na vývoj v roce 2020 koncipována jako podpora tuzemských tvůrců v těžkých časech pandemie COVID-19, za což MGB získala ocenění na Desigbloku 2020 pro mimořádný počin.

3.2.7. AKTIVITY MUZEÍ V OBLASTI VĚDY A VÝZKUMU

Většina PO MK s titulem výzkumné organizace se dlouhodobě věnuje řešení projektů v rámci vědy a výzkumu, přičemž je tento dlouhodobý koncepční rozvoj ze strany MK institucionálně podporován (IP DKRVO). Vědecké a publikační aktivity těchto vycházejí odborného zpracování sbírky a prostředí, ze kterého sbírkové předměty pochází. Většina z PO ve sledovaném období navíc spolupracovala také s jinými muzejními či galerijními organizacemi či s institucemi z akademické sféry na projektech v rámci grantových programů GA ČR a MK NAKI II.

Národní muzeum (NM)	Rozvoj a podpora vědy a výzkumu mají v NM oporu v koncepcích a směrnících a jsou řešeny komplexně napříč jednotlivými odbornými pracovišti. V průměru ročně představují přes 260 výsledků evidovaných v Registru informací o výsledcích, z nichž minimálně třetinu tvoří impaktované články ve WOS či SCORPUS. K rozvoji výrazně přispěl nárůst IP DKRVO a úspěšná účast NM v grantových programech NAKI, GA ČR, H2020 apod. Kromě výsledků základního výzkumu se NM začíná více zaměřovat na výsledky aplikovaného výzkumu, např. v podobě metodik, databází či funkčních vzorků. NM vypracovalo v rámci IP DKRVO 2019–2023 novou pětiletou koncepci. Odborné a vědecké zpracování sbírky NM poskytuje dobrý informační základ pro nově připravované expozice a výstavy, který je možné zprostředkovat široké veřejnosti srozumitelnou formou prostřednictvím popularizačních článků a virtuálního prostředí. Přispívá také k národní a mezinárodní spolupráci s odbornými vědeckými institucemi a jejich týmy. Tento trend hodlá NM koncepčně dále rozvíjet a vytvářet příklady a metodiky pro další sbírkotvorné instituce v ČR.
----------------------------	---

Moravské zemské muzeum (MZM)	MZM bylo opět aktivně zapojeno do grantových programů (zejména NAKI a GA ČR) společným projektem „Stopami Poláků ve střední Evropě“ s Masarykovou univerzitou v Brně, Ostravskou univerzitou, s nadací Silva Rerum Poloniarum a s Ministerstvem kultury a národního dědictví Polska. S projektem je svázán další extenzivní vědecko-výzkumný rozvoj Oddělení vědy a výzkumu MZM v rámci IP DKRVO. Etnografický ústav Historického muzea MZM pokračoval ve spolupráci s Masarykovou univerzitou v Brně, Moravskou zemskou knihovnou v Brně a Etnologickým ústavem AV ČR na pětiletém projektu (2016–2022) NAKI II „Kramářské písně v brněnských historických fondech“, jehož součástí je odborná práce na bázi mezioborové spolupráce, organizace konference, workshopu, vytvoření dvou výstav a vydání dvou odborných monografií. Centrum kulturní antropologie Historického muzea MZM bylo spoluřešitelem projektu (2018–2020) GA ČR „Nedestruktivní určování přepálených artefaktů v mladopaleolitických souborech“, jehož hlavním řešitelem byla Univerzita Palackého v Olomouci.
Slezské zemské muzeum (SZM)	Oddělení archeologie SZM průběžně plní cíle interního grantového projektu „Archeologické mapování lokalit 2. světové války v okrese Opava“ (2019–2023) formou odborných článků či kapitol v monografiích a aktivní účastí na konferencích. Plní také další profilové úkoly – např. Program ochrany středověkých fortifikací a jiných ohrožených archeologických lokalit před nelegální činností detektorářů v rámci sběrné oblasti SZM prostřednictvím nedestruktivních

	a preventivních archeologických metod. Oddělení archeologie rovněž provádí záchranné archeologické výzkumy v Moravskoslezském kraji a v okrese Jeseník v Olomouckém kraji. Historické pracoviště Oddělení společenských věd v roce 2019 participovalo na IP DKRVO přípravou studie věnované městské zástavbě v období raného novověku ve východním Slezsku s detailním přihlédnutím k situaci v Jablunkově. Uměleckohistorické pracoviště se dlouhodobě účastní programu vědecko-výzkumného ústavu ACCENDO – Centrum pro vědu a výzkum, z. ú. Díky IGS MK vypracovalo odbornou studii na téma „Proskovská kamenina ve sbírce výtvarného umění Slezského zemského muzea“, publikovanou v roce 2020 v Časopise Slezského zemského muzea série B – vědy historické. Podílelo se také odbornou činností, zápůjčkami exponátů a spoluprací u konzervátorské přípravy na výstavních projektech obsáhlého programu NAKI II „Velký historický atlas českého Slezska – Identita, kultura a společnost českého Slezska v procesu společenské modernizace s dopadem na kulturní krajinu“. Jedním z výstupů projektu byla výstava „Polská a německá menšina ve Slezsku a severní Moravě“ (8. 10. 2019 – 12. 4. 2020). Oddělení přírodních věd v roce 2019 provádělo interní výzkum v rámci DKRVO v oblasti entomologie – konkrétně taxonomie, fylogeneze, rozšíření a bionomie dvoukřídlých (Diptera), jehož výsledkem bylo objevení celkem osmi nových druhů pro vědu. Spolu s Oddělením historického výzkumu se spolupodílelo výzkumem krajiny Slezska na projektu NAKI „Velký historický atlas českého Slezska – identita, kultura a společnost
--	--

	českého Slezska v procesu společenské modernizace s dopadem na kulturní krajinu“ (2018–2021). V roce 2019 dále pokračovalo v dokumentaci změn v krajině Slezska zapříčiněnými působením geologických a antropogenních vlivů, zejména vlivem těžební činnosti. Památník Petra Bezruče se podílí na naplňování nové koncepce DKRVO pro SZM ve výzkumné oblasti Sběrka Slezského zemského muzea. V roce 2019 byl ze sbírky Památníku vydán z projektu IGS obrazový katalog Kramářské tisky.
Národní galerie v Praze (NGP)	NGP se věnuje výzkumu základnímu i aplikovanému. Výstupy těchto projektů jsou obvykle publikace. V základním výzkumu se opírá především o IP DKRVO, v jejímž rámci momentálně řeší kurátoři sbírky, pracovníci chemicko-technologické laboratoře a Archivu NGP šest výzkumných oblastí. Kromě IP DKRVO je základní výzkum také podpořen GA ČR. Tento výzkum je zaměřen zejména na klíčové osobnosti a témata dějin českého výtvarného umění. Příkladem jsou projekty „Malíř Josef Mánes (1820–1871): mezi romantismem a realismem, uměním užitým a „krásným“, národním a mezinárodním, akademismem a modernitou“ a „Karel Škréta (1610–1674) a univerzitní teze v českých zemích“ (2019–2021), jejichž řešiteli jsou kurátorky Sběrky grafiky a kresby. Aplikovaný výzkum je podpořen resortními prostředky MK (NAKI) a Ministerstva vnitra (KIM). Řešeny jsou například projekty: „Mobilní zařízení pro zobrazování a analýzu vrstevnaté malby a polychromie děl starého umění“

	(2018–2022), „Technologie ošetření a identifikace degradačních procesů keramických nálezů z hradčanských paláců – Metody restaurování a konzervování pórovité i slinuté keramiky a porcelánu“ (2018–2022), „Komplexní instrumentální metodika pro posuzování pravosti výtvarných děl, databáze materiálů barevných vrstev 20. století“ (2016–2021). NGP je také spoluřešitelem projektu „LINDAT-CLARIAH-CZ – Digitální výzkumná infrastruktura pro jazykové technologie, umění a humanitní vědy“ (2019–2022) v rámci podpory velkých výzkumných infrastruktur Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. V roce 2019 uspořádala Sbírka starého umění workshop k mezinárodnímu výstavnímu a kooperačnímu projektu „Bellum et Artes“ – Umění a válka ve střední Evropě (7.–8. 11. 2019, Šternberský palác). Sbírka moderního a současného umění ve spolupráci s Goethe-Institutem pořádala symposium „Moderní žena – Architektka“ (31. 10. – 1. 11. 2019, Veletržní palác) a symposium „Bauhaus a funkcionalismus“ (14. 6. 2019, Veletržní palác) v rámci festivalu re: Bauhaus.
Uměleckoprůmyslové museum v Praze (UPM)	UPM v roce 2019 dodrželo výzkumné priority dle své Koncepce dlouhodobého rozvoje výzkumné organizace na léta 2019–2023. Vydalo celkem osm vědeckých publikací (polovinu v cizím jazyce) a uspořádalo dvacet odborných setkání, konferencí a workshopů. Hlavní publikační a výstavní projekty UPM byly výsledkem mnohaletého mezinárodního výzkumu, např. „Zika & Lída Ascher – Textil a móda“, „Hanna Podolská“ či „Krásná jizba 1927–1948“. Součástí

	první ze zmíněných výstav byla rovněž mezinárodní konference, jíž se zúčastnili přední odborníci na dějiny textilního tisku z Velké Británie, USA, Francie a ČR. Muzeum také pokračovalo v řešení grantového projektu NAKI II, zaměřeného na plakát jako nástroj komunikace a kulturně-historický pramen v období 1880–1938, pracovalo na grantovém projektu GA ČR „Svaz československého díla 1914, 1920–1948“ a na aplikovaném výzkumu „Vývoj a realizace prototypu chytrého sedacího nábytku pro novou stálou expozici designu Uměleckoprůmyslového muzea v Praze“, podpořeném Technologickou agenturou ČR v programu ÉTA. Vedle klasických oborů užitého umění UPM výzkum zaměřilo i na oblast designu, na který byla zaměřena více než polovina řešených projektů a další doprovodné aktivity, včetně účasti v pracovní skupině MK pro Strategii rozvoje a podpory kulturních a kreativních průmyslů ČR.
Moravská galerie v Brně (MGB)	MGB vydala novou Střednědobou koncepci rozvoje MGB pro období 2019–2023, která zohledňuje další koncepční materiály MGB, zejména Dlouhodobou koncepci rozvoje výzkumné organizace na léta 2019–2023, a pro další roky ukotvuje roli instituce jakožto výzkumné organizace, jejímž hlavním účelem je nezávisle provádět základní výzkum, průmyslový výzkum a experimentální vývoj a veřejně šířit výsledky těchto činností publikováním a transferem znalostí. V roce 2019 vyšel sbírkový katalog „Italské malířství před rokem 1800“ řešitele Zdeňka Kazlepky, kurátora sbírky starého umění

	a 19. století – kresba a grafika. S ohledem na personální změny bylo odloženo vydání sbírkového katalogu děl slovenských autorů ve sbírce volného umění MGB (1918–2019) od řešitelů Miroslava Diviny a Zdeňka Sedláčka. Katalog bude zaměřen na systematizaci a zpřesnění údajů děl volného umění slovenských autorů zastoupených ve sbírce galerie. Od roku 2018 je v MGB definován nový společný dlouhodobější cíl „Postmoderna“, na němž se podílí nejširší řešitelský kolektiv z řad odborných pracovníků galerie. Cíl se zaměřuje na průzkum postmoderních projevů, které výrazně proměnily vizualitu i teorii 80. a 90. let 20. století. Plánovanými výstupy na rok 2022 jsou výstava a kritický katalog výstavy. K dalším připravovaným vědecko-výzkumným výstupům MGB patří výstava českého designéra Jiřího Pelcla a vydání kritického katalogu k této výstavě. Uvedení výstavy bylo odloženo na dobu po ukončení rekonstrukce Uměleckoprůmyslového muzea. V roce 2019 probíhal druhý rok prací na výzkumném projektu podpořeném GA ČR „Československá reklama v poválečném období“. V prvním pololetí roku 2019 podala MGB ve spolupráci s Moravským zemským muzeem žádost o podporu projektu „Moravská zemská obrazárna – tradice, reprezentace, identifikace“ v rámci výzvy grantového programu NAKI II. Projekt, jehož hlavními výstupy bude v roce 2022 výstava s kritickým katalogem a monografie, byl ke konci téhož roku podpořen.
Muzeum umění Olomouc (MUO)	MUO se dlouhodobě účastní projektů v oblasti vědy a výzkumu, a to jak na národní, tak

	i mezinárodní úrovni. Lektorské oddělení MUO dokončilo v roce 2020 v rámci grantového programu NAKI II „Za chrám, město a vlast. Olomoucký biskup Karel z Lichtensteinu-Castelcornu uprostřed barokní Evropy“ metodiky Kunstkomora v tabletu I., II., III., které zájemcům z řad laiků a odborné veřejnosti představí možnosti zprostředkování kulturního dědictví prostřednictvím tabletů. Uvedené metodiky jsou k dispozici také v elektronické podobě.
Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou (MSB)	MSB realizuje svůj první pětiletý projekt v rámci grantového programu NAKI II „Design československého skla a bižuterie 1948–1989“ (2018–2022), jehož řešiteli je většina kurátorů muzea. Výstupem projektu je dosud výstava „Kaleidoskop vkusu – Československá bižuterie na výstavách 1948–1989“ (3. 2. 2020 – 5. 9. 2021) a odborná publikace.
Technické muzeum v Brně (TMB)	TMB pořádá odborné konference, semináře, workshopy a doprovodný program k celostátním kampaním Noc vědců a Týden vědy. Oddělení dokumentace vědy a techniky a Metodické centrum konzervace v TMB se dlouhodobě věnují výzkumu a dokumentaci jednotlivých oborů vědy a techniky, tvorbě a zhodnocování oborových sbírek, řešení interních výzkumných úkolů a projektů podpořených z veřejných zdrojů a také prezentaci výsledků svých výzkumů veřejnosti různou formou. Dlouhodobá koncepce rozvoje výzkumné organizace na roky 2019–2022 byla předložena k 31. 7. 2018. Institucionální podporu obdržel např. projekt „Výzkum, zhodnocení a prezentace dokladů a vývoje vybraných odvětví movitého a nemovitého technického dědictví ve správě TMB z oblasti českých zemí od poloviny

	19. století do současnosti – strojní inženýrství a energetika, doprava, řemeslná výroba“, jehož všechny výstupy jsou využívány při další odborné a prezentační činnosti TMB. Z dlouhodobých interních úkolů jde např. o „Výzkum starého železářství“, který je nyní zahrnut do grantového programu NAKI II a částečně rovněž do IP DKRVO. Získaných poznatků je mj. využíváno v expozici železářství ve Staré huti u Adamova. Významným interním úkolem, řešeným v letech 2017–2020, byla „Strategie preventivní konzervace v muzejní praxi“. Jedním z výstupů tohoto úkolu bylo odborné stanovisko, zpracované ve spolupráci s Komisí konzervátorů-restaurátorů AMG a ČV ICOM, doporučující reálné možnosti použití dusíku jako biocidu v muzeích. V rámci projektu byl připraven záměr na dobudování nové expozice „Kabinet bezpečnosti“ jakožto vzdělávacího a školicího centra, ve kterém by byly propojeny poznatky z oblastí požární prevence, muzejní a památkové péče. Podpořen grantovým programem NAKI II byl např. projekt „Komplexní diagnostika pálených zdících prvků historických objektů z pohledu stáří, původu a fyzikálně-mechanických vlastností v závislosti na vlhkosti, a jejich náhrada v historických objektech“ (2018–2021), jehož dalšími řešiteli jsou Vysoké učení technické v Brně a Fakulta stavební.
Národní muzeum v přírodě (NMvP)	Plánovaná vědecko-výzkumná činnost NMvP je shrnuta v dokumentu „Dlouhodobá koncepce rozvoje výzkumné organizace Národní muzeum v přírodě na léta 2019–2023“, podle níž jsou výzkumné úkoly rozděleny do tří základních oblastí. Oblast „Muzea v přírodě“ je zaměřena na teoretické a metodologické postupy pro fungování

	a rozvoj muzeí v přírodě a v rámci koncepce je zařazena do systému IP DKRVO. V roce 2019 byl v této oblasti vydán recenzovaný článek a certifikovaná metodika, která je prvním aplikovaným výsledkem v moderní historii vědecko-výzkumných aktivit muzea. Další dvě oblasti jsou podporovány z finančních prostředků NMvP. Oblast „Tradiční lidová kultura a umění“ je zaměřena na průzkum a zhodnocování sbírky Valašského muzea v přírodě (VMP), výzkum tradiční lidové kultury, folkloru, duchovní a sociální kultury. V roce 2019 byl v této oblasti dosažen výsledek v podobě samostatné kapitoly v odborné knize. Oblast „Kolibiska“ se zabývá tvorbou podkladů pro vybudování nového expozičního areálu VMP s názvem Kolibiska. V této oblasti byly v roce 2019 dosaženy výsledky v podobě několika samostatných kapitol v odborné knize. Kromě toho pracovníci NMvP v průběhu roku 2019 shromažďovali podklady pro plnění úkolů stanovených koncepcí nebo také úkolů v rámci jiných interních cílů organizačních složek na další léta. Jednalo se zejména o heuristické práce s průzkumem pramenů písemných, obrazových a hmotných, výzkumy v terénu, třídění, systematizace a ověřování získaných poznatků. Tematicky jsou tyto práce zaměřené např. na současné přístupy k opravám dřevěných konstrukcí na objektech ve VMP, dokumentaci ojedinělého způsobu obživy – kartáčnictví, problematiku rodů rožnovských barvířů, dokumentaci vesnických sídel, lidového stavitelství a vesnického života v severozápadních Čechách, výzkum života a zvyků v oblasti Českého středohoří, způsob zpracování ovoce
--	---

	v regionu Českého středohoří, proměny tradičních obyčejů a vznik nových výzkum a dokumentaci tradičních technologií a stavebních technik v oblasti Vysočiny, výzkum a dokumentaci domácí dřevovýroby, lidovou stravu, tradiční zemědělství, lidové léčitelství a lidovou slovesnost. Mimo tyto aktivity uspořádalo či spolupřádalo NMvP pět konferencí a odborných seminářů.
Husitské muzeum v Táboře (HMT)	HMT ve dnech 8. – 9. 10. 2019 uspořádalo ve spolupráci s Centrem medievistických studií AV ČR a Univerzity Karlovy v Praze v přednáškovém sále HMT vědeckou konferenci „Kořeny revoluce a rok 1419“ o vybraných tématech spjatých s husitským hnutím. Výstupy z konference byly publikovány v muzejním sborníku Husitský Tábor. HMT pokračovalo v realizaci projektu vědeckého výzkumu a publikací „Dějiny Tábora“. Projekt byl v roce 2017 připraven k realizaci vlastními a externími silami ve spolupráci s Historickým ústavem AV ČR a Nakladatelstvím Lidové noviny. V roce 2020 došlo k reedici prvního dílu. V letech 2022–2023 budou vydány další díly syntézy a projekt bude dokončen.
Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi (MLK)	MLK se v letech 2018–2020 zapojilo do výzkumného projektu DAMU v Praze „Divadlo ve specifických skupinách“. Jedním z výstupů tohoto projektu byla během roku 2019 příprava výstavy „Hnízdo pro duši“ pro rok 2020 v MLK. Výstava reflektuje dvacet let práce různých divadelníků se skupinami lidí se specifickým postižením, jejichž tvorba není účelově terapeutická, ale respektuje konkrétní postižení a zároveň vytváří plnohodnotné dramatické dílo.

Památník národního písemnictví (PNP)	PNP je v současnosti spoluřešitelem dvou grantových projektů, a to projektu GA ČR „Přátelství v kontextu politických a literárních zápasů: Tomáš Garrigue Masaryk a Josef Svatopluk Machar“ (2020–2022) a projektu NAKI II „HIKO – historické korespondenční síť. Alois Musil a počátky orientalistiky v Československu“ (2020–2022). V roce 2020 byl z poloviny splněn výstup interního výzkumného úkolu „Edice pamětí Karla Horkého (2 díly)“ vydáním prvního dílu pamětí Karla Horkého pod názvem „Zápisky věčného žáka I. Dýmka míru“ v edici Depozitář.
Památník Terezín (PT)	PT je spoluřešitelem grantového projektu GA ČR „Sociální struktura nacistického ghetta: analýza přežití v terezínském ghettu“. V červnu 2020 na základě získaných poznatků k počátečnímu období existence policejní věznice uspořádal výstavu „80. výročí zřízení policejní věznice gestapa v Terezíně. Historie nacistického represivního zařízení ve světle dokumentů a vzpomínek vězňů.“ Přípomínkou 75. výročí osvobození byla v březnu 2020 „Výstava k 75. výročí osvobození nacistických represivních zařízení v Terezíně a Litoměřicích. Poslední věznění a první dny svobody.“ V PT byl zahájen výzkum problematiky válečných zajatců ze zemí Commonwealthu v Terezíně. Pozornost se také soustředila na problematiku poválečného posuzování a trestání tzv. každodenní kolaborace a závažných zločinů spáchaných během okupace a na existenci internačních středisek pro osoby považované za Němce.

3.2.8. STRATEGIE DALŠÍHO POSTUPU V OBLASTI DIGITALIZACE NÁRODNÍHO KULTURNÍHO DĚDICTVÍ

Ve sledovaném časovém úseku většina PO pokračovala v digitalizaci a online zpřístupňování jimi spravovaných sbírkových předmětů či dokumentů dle svých ročních či dlouhodobějších plánů. Některé z PO navíc digitalizovaly sbírkové předměty či dokumenty na základě plánovaných výstavních projektů nebo požadavků svých odborných pracovníků či externích badatelů.

Slezské zemské muzeum (SZM)	Proces digitalizace v SZM koordinuje Oddělení fotodokumentace a digitalizace, pod které spadá také digitalizační pracoviště. Na samotné digitalizaci se podílejí všichni odborní pracovníci SZM, kterých se digitalizace přímo týká v rámci jejich pracovní činnosti. Vnitřní směrnice k provádění fotodokumentace sbírky SZM v digitální podobě stanovuje provádění jednotlivých digitalizačních postupů. Ve sledovaném období probíhala digitalizace sbírkových předmětů SZM dle stanoveného plánu. SZM pokračovalo v pořizování profesionální dokumentace oborových částí: historická (mapy), etnografická (obrázky na skle), teatrologická (scénografické návrhy), výtvarné umění (malířství a grafika) a Národní památník II. světové války (písemnosti a fotografie). Teatrologické pracoviště SZM v roce 2019 úplně zdigitalizovalo 1225 předmětů. Fotodokumentační pracoviště, které má ve správě nesbírkový fond černobílých negativů, v roce 2019 přistoupilo k digitalizaci nejrozsáhlejšího fondu – negativy 9 x 12 cm, jichž zdigitalizovalo 6 800 ks.
Národní galerie v Praze (NGP)	NGP pokračovala v digitalizaci sbírkového fondu. V roce 2019 byla zhotovena obrazová dokumentace k 5 500 sbírkovým předmětům o celkovém objemu cca 10 000 fotografií. V rámci

	prezentace na webových stránkách NGP bylo zveřejněno 2 670 děl.
Uměleckoprůmyslové museum v Praze (UPM)	UPM v návaznosti na nové uložení sbírky v Centrálním depozitáři v roce 2019 pokračovalo v doplňování a upravování evidenčních záznamů v databázi MUSEION, do které byla přesunuta data z předchozí databáze DEMUS. Do systému byly také průběžně ve velkém množství nahrávány fotografie sbírkových předmětů, což v předchozím systému nebylo možné. V letech 2020–2021 muzeum počítá se zveřejněním této rozsáhlé a stále doplňované obrazové databanky na webových stránkách ve formě sbírkových katalogů.
Muzeum umění Olomouc (MUO)	Digitalizace sbírkových předmětů v MUO probíhá dle Dlouhodobé koncepce digitalizace na léta 2015–2025. V roce 2019 byly digitalizovány zejména sbírkové předměty pro výstavní projekt věnovaný prezentaci podsbírky volné grafiky. Digitalizované předměty kmenové muzejní sbírky i předměty ve správě AMO a AMK prezentuje MUO také výběrově na svých webových stránkách a prostřednictvím projektu Google Art. K představení úplného sbírkového fondu (v současnosti tomu tak je u podsbírky obrazů, plastiky, kresby, fotografie, volné grafiky a užitého umění) MUO využívá dnes již zastaralé platformy ProMuS, s jejíž pomocí je sbírka prezentována v Registru sbírek výtvarného umění – katalogu sbírek členských galerií Rady galerií České republiky. Od roku 2020 MUO využívá nového evidenčního systému MUSEION, který je rovněž nástrojem pro virtuální prezentaci digitalizovaných sbírkových předmětů. V návaznosti na tuto změnu

	evidenčního systému MUO plánuje rovněž změnu formy prezentace sbírkových předmětů na svých webových stránkách formou online katalogu sbírkových předmětů MUO i uměleckých děl ve správě AMO a AMK. V roce 2020 MUO také podalo žádost o podporu z Fondů EHP a Norska primárně určenou na digitalizaci muzejní sbírky.
Technické muzeum v Brně (TMB)	Digitalizaci v TMB dosud provádí odborní pracovníci, což není vzhledem k množství materiálu do budoucna udržitelné. Pracoviště by bylo třeba obsadit pracovníkem pro obsluhu skenerů, pro kterého však chybí tabulkové místo. Během roku 2019 pokračovalo s digitalizací kolekce celkem cca 10 000 historických negativů a pozitivů z let 1918–1960, z nichž je nyní 20 % odborně popsáno a zařazeno do databáze MUZEION. Všechny dosud zpracované snímky jsou zveřejněny na webových stránkách. Jelikož se TMB nepodařilo získat finance na digitalizaci výkresů a map externí firmou, tento fond na digitalizaci ještě čeká. Digitalizace technické dokumentace ke sbírkovým předmětům, fondu filmových materiálů a dokumentů na videokazetách VHS není zatím řešena z důvodu nedostatku pracovníků. TMB k 31. 12. 2019 eviduje v databázi MUSEION z celkového počtu 59 053 evidenčních čísel sbírkových předmětů 19 874 evidenčních čísel, doprovázených digitálními snímky. Informace z oblasti péče o kulturní dědictví, tedy dílčí metodiky, konzervátorsko-restaurátorské dokumentace a databáze včetně naučných videí, zprostředkovávají webové stránky Metodického

	centra konzervace.
Národní muzeum v přírodě (NMvP)	Valašské muzeum v přírodě (VMvP), organizační složka NMvP, pokračovalo v digitalizaci na základě své Koncepce dokumentace a evidence movitého kulturního dědictví v digitální podobě a Směrnice k tvorbě a správě digitální dokumentace ve VMvP. Ostatní organizační složky muzea v minulosti realizovaly pouze základní digitalizaci sbírkových předmětů, nebo nedigitalizovaly vůbec. V roce 2019 probíhala v rámci postupné optimalizace po sloučení muzeí pod NMvP příprava technických podmínek pro nastartování efektivnější evidence sbírek a jejich digitalizace. Pro NMvP byly vytvořeny nové webové stránky, které informují o veškerých aktivitách jednotlivých muzeí, o jejich expozicích, programech i odborné činnosti. Nově byl zřízen i facebookový profil NMvP, na kterém jsou zveřejňovány aktuality vyplývající z činnosti jednotlivých muzeí, nová pravidelná rubrika „Víte, že...“ i fotografie z běžného „života“ v muzeích.
Muzeum Jana Amose Komenského v Uherském Hradišti (MJAK)	MJAK mělo na konci roku 2019 zdigitalizováno z celkového počtu 57 157 inventárních čísel ve sbírce 14 010 inventárních čísel, což je 24,5 % z celkového objemu sbírky. Z tohoto počtu bylo digitalizováno 100 % inventárních čísel z podsbírký Komenský v umění, 100 % z podsbírký Výtvarné umění, 50 % z podsbírký Etnografie a 100 % z podsbírký Historie. V roce 2020 došlo ke kompletní digitalizaci numismatické podsbírký. Kromě digitalizace sbírky představuje velký dlouhodobý úkol muzea uchovávání rozsáhlého fotoarchivu a rovněž digitalizace analogových

	audiovizuálních záznamů. Těmto pracím se věnují dva odborní pracovníci.
Památník Terezín (PT)	V roce 2019 PT naplnil roční plán digitální dokumentace. Dokončil digitalizaci kartoték České pomocné akce a započal se skenováním oddílu Koncentrační tábory. Další dokumenty jsou digitalizovány na základě požadavků odborných pracovníků památníku i externích žadatelů. Nové přírůstky jsou ihned digitalizovány. V roce 2019 takto vzniklo 1487 skenů a z kazet bylo do digitální formy převedeno 34 audio vzpomínek bývalých vězňů. Budoucím cílem je propojení skenů sbírkových předmětů s databází vězňů. V rámci digitalizace byly dokončeny dvě nové databáze: Internační tábor Svatobořice (1942–1945) a Vězni českých zemí v koncentračním táboře Dachau (1938–1945). Obě databáze se staly součástí jednotného jmenného vyhledávače s názvem Databáze politicky a rasově pronásledovaných osob, zpřístupněné veřejnosti na počátku roku 2020.

3.2.8.2. *MODERNIZACE SYSTÉMU DEMUS A JEHO ZPŘÍSTUPŇOVÁNÍ POTENCIÁLNÍM UŽIVATELŮM*

Ve sledovaném období nedošlo k žádnému posunu v přípravě projektu Národní platformy pro elektronickou správu a evidenci sbírek muzejní povahy a agend (ELVIS), která má nahradit dnes již překonaný systém evidence muzejních sbírek DEMUS, jež byl vyvinut Moravským zemským muzeem (MZM) a rozvíjen a dále spravován Centrem pro informační technologie v muzejnictví (CITeM) při MZM. Jeho poslední verze (Demus10) byla vyvinuta v roce 2011. Ve snaze o zlepšení dosavadního systému evidence a správy sbírkových předmětů a ve vidině lepších možností virtuální prezentace sbírkových předmětů PO MK většinou přecházejí ze systému DEMUS (či z evidenčních systémů vyvinutých vlastními silami) na modernější, uživatelsky přívětivější a pravidelně aktualizovaný evidenční systém MUSEION od firmy Musoft (od srpna 2020 firma Axiell)

Muzeum umění Olomouc (MUO)	MUO se v roce 2020 rozhodlo využívat pro elektronickou evidenci své sbírky namísto zastaralého systému Demus10 nový evidenční systém pro správu sbírkových fondů MUSEION.
Národní technické muzeum (NTM)	Národní technické muzeum od roku 2019 využívá nový evidenční systém pro správu sbírkových fondů MUSEION, který nahradil již zastaralý evidenční systém IMBUS, vyvinutý pracovníky NTM v roce 2007.

3.2.8.3. *PROJEKT eSBÍRKY*

Informační portál eSbírky, založený jako výstup evropského projektu Athéna a propojený s Europeanou, se kontinuálně funkčně a obsahově rozvíjí. Po skončení evropských projektů Athena a Athena+ je portál převážně financován z provozních prostředků Národního muzea, přičemž stále chybí dostatečné personální a finanční zajištění jeho plnohodnotného rozvoje a udržitelnosti. Pro zefektivnění byl v roce 2019 upraven tak, aby metadata ke sbírkovým předmětům byla mapována do formátu EDM (Europeana Data Model). Dále byly zformulovány požadavky od českých kulturních institucí a organizací na úpravy veřejné části portálu, které měly být implementovány do konce roku 2020. Pro optimální reflexi aktuálních trendů v oblasti publikace digitálního obsahu je třeba portál v dohledné době přepracovat a rozšířit na novou verzi eSbírky 2.0, v jejímž rámci by byly primárně řešeny možnosti tvorby virtuálních prohlídek a výstav.

Aktuálně je na portálu zveřejněno 125 618 sbírkových předmětů ze 176 institucí (stav k 29. 10. 2021). Z PO MK v gesci SOM na portálu zveřejňují své sbírkové předměty: Národní muzeum, Moravské zemské muzeum, Slezské zemské muzeum, Národní technické muzeum, Uměleckoprůmyslové museum v Praze, Husitské muzeum v Táboře, Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi a Památník národního písemnictví. Jde tedy o téměř polovinu PO z celkového počtu (celkem má SOM v gesci 17 PO). K portálu se taktéž připojují datové portály celých krajů.

Národní muzeum (NM)	NM se v následujících letech chystá zveřejnit 90 tisíc ohrožených digitalizovaných negativů Historického muzea.
Slezské zemské muzeum (SZM)	SZM pravidelně zasílá do portálu eSbírky vybrané

	muzejní sbírkové předměty, obvykle 10 předmětů z jednotlivých podsbírek. Teatrologické pracoviště SZM i v roce 2019 zpracovalo a přeneslo vybrané sbírkové předměty do informačního portálu eSbírky.
Technické muzeum v Brně (TMB)	TMB v roce 2019 s přechodem na systém evidence muzejních sbírek MUSEION započalo spolupráci s firmou Musoft na možnosti zprovoznění prezentačního portálu tak, aby byl po publikování vybraných předmětů ze sbírky TMB prostřednictvím MUSEIONU možný sběr dat přímo do eSbírek.

3.2.9 FUNKCE MUZEÍ V PROCESU UCHOVÁNÍ A PREZENTACE STATKŮ NEMATERIÁLNÍ KULTURY

Odbor regionální a národnostní kultury MK každoročně podporuje vybrané projekty finančními prostředky z dotačního programu „Podpora tradiční lidové kultury“. Výběrové řízení, určené fyzickým (podnikajícím i nepodnikajícím) i právnickým osobám (mimo státní PO zřizované MK), je vyhlašováno ve dvou kategoriích: kategorie A je určena pro různé subjekty, jejichž projekty plní úkoly Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu, kategorie B je adresována regionálním odborným pracovištím pro péči o tradiční lidovou kulturu, která jsou pověřena krajskými úřady na základě usnesení vlády č. 571/2003, dále pro Nositele tradice lidových řemesel a pro předkladatele projektů zaměřených na podporu a uchovávání statků zapsaných na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury ČR. V roce 2019 odbor rozdělil v kategorii A mezi 23 vybraných projektů celkem 1 475 000 Kč, v kategorii B ocenil 32 projektů z částky o celkové výši 3 122 165 Kč. V roce 2020 v kategorii A alokoval mezi 17 projektů částku 1 427 000 Kč, v kategorii B rozdělil mezi 28 projektů částku 2 708 000 Kč.

V roce 2019 tento cíl aktivně naplňovala takřka polovina z PO v gesci SOM. Po větší část roku 2020, kdy byla v platnosti vládní opatření kvůli pandemii COVID-19, bylo plnění tohoto cíle PO silně omezeno až znemožněno.

Národní muzeum (NM)	NM v listopadu 2020 v Národopisném muzeu zahájilo téměř rok a půl trvající výstavu „Lidová víra“, kterou je návštěvníkům přiblížen pestrý duchovní svět venkovského člověka 18. a 19. století s přesahy do 20. století. K výstavě se váže několik komentovaných prohlídek jejích autorů. V roce 2021 NM rovněž vydalo publikaci k této výstavě od kolektivu autorů. V roce 2020 NM vydalo 1. díl knihy Lidové kroje, jímž jsou představovány české lidové kroje z etnografické podsbírky NM.
Moravské zemské muzeum (MZM)	MZM připravuje v Paláci šlechtíčen moderní expozici „Tradiční kultura na Moravě v zrcadle času – Obrazy ze života moravského venkova“, v jejímž rámci budou představy čtyři fenomény tradiční kultury (jízda králů, verbuňk, masopustní obchůzka a modrotisk), zapsané na Seznam nematného kulturního dědictví UNESCO. Prezentace celého souboru jevů, zapsaných v tomto seznamu, odráží ochranu, podporu, zhodnocování a generační předávání aspektů kulturního dědictví. Zvýšený zájem laické veřejnosti o vlastní historii a identifikaci napomůže zajistit životaschopnost nemateriálního kulturního dědictví. Projekt je od června 2020 v plné fyzické realizaci s předpokládaným termínem dokončení na konci roku 2021. RNDr. Růžena Gregorová z Geologicko-paleontologického oddělení Přírodovědného muzea MZM zdokumentovala ve vybraných kabinetech přírodnin a kuriozit v Evropě (Vídě, Bologne, Verona, Halle, Strahovský klášter, Městské muzeum Čáslav) artefakty (např. uměle vyrobené bazilišky), které jako hmotné doklady nematného dědictví odrážejí myšlení v období

	novověku. V současnosti probíhá výzkum klenotnické výzdoby Svatováclavské koruny z hlediska magického významu vybraných kamenů.
Slezské zemské muzeum (SZM)	Etnografické pracoviště SZM prezentovalo výstavou „Od semínka k plátnu“ (13. 6. 2019 – 5. 1. 2020) historické technologické postupy výroby tkanin z různých přírodních materiálů v různých obdobích. Pracoviště v roce 2019 rovněž spolupracovalo s Krajským úřadem Moravskoslezského kraje při nominaci na zápis na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury Moravskoslezského kraje (31. 5.) a při posuzování návrhů udělení titulu Mistr tradiční rukodělné výroby v Moravskoslezském kraji (2. 12.). Teatrologické pracoviště připravilo výstavu „Kočovní loutkáři“ (29. 5. 2019 – 5. 1. 2020). Pokračovalo také v dlouholeté spolupráci s Loutkovým divadlem Střediska volného času v Opavě v rámci přehlídek amatérských loutkářských souborů. U příležitosti Noci divadel (16. 11. 2019), věnované Sametové revoluci, spolupracovalo se Slezským divadlem v Opavě prezentací dobových fotografií a přípravou scénáře historiografické části uvedeného pořadu. Památník Petra Bezruče při SZM se aktivně podílí na uchovávání a prezentaci statků nemateriální kultury prostřednictvím uchovávání a propagace odkazu Petra Bezruče i dalších významných osobností. Dlouhodobě organizuje výstavy a další akce pro veřejnost (přednášky, autorská čtení, výchovně-vzdělávací programy pro děti včetně tvůrčích dílen a literárních vycházek, biblioterapie, programy pro seniory či sociálně znevýhodněné

	osoby apod.) a vydává publikace. Každoročně se také zapojuje do jednoho z nejstarších kulturních festivalů, kulturního festivalu Bezručova Opava, který pořádá Statutární město Opava. V rámci festivalu se koná vzpomínka na Petra Bezruče v den jeho narození 15. 9. Památník také pravidelně spolupracuje na filmových dokumentech připomínajících život a dílo Petra Bezruče. V roce 2019 byli pracovníci nápomocni při přípravě filmového dokumentu České televize „Utajené city Petra Bezruče“. Pro natáčení zpřístupnili prostory Památníku a Srubu Petra Bezruče na Ostravici a poskytli rozsáhlý obrazový materiál. V roce 2019 byly u Poeziomatu, který od roku 2017 veřejnosti zprostředkovává nahrávky nežijících a současných básníků, obměněny nahrávky zaměřené na současné básníky. V tom samém roce se v Památníku uskutečnila výstava „Slezsko v pohádkách a pověstech“ (30. 1. – 30. 4.), která připomněla bohatství repertoáru slezských pověstí včetně jejich sběratelů a adaptace slezských lidových pohádek a pověstí do dětské literatury. Na výstavě rovněž participovalo teatrologické pracoviště SZM. V roce 2019 se také konala výstava ilustrací Lubomíra Čmerdy (*1930), předního regionálního výtvarníka 60. let a husitského kněze perzekvovaného komunistickým režimem (Fantaskní realismus v ilustracích Lumíra Čmerdy, 16. 5. – 25. 8.). Výstava prezentovala originály autorových knižních ilustrací, mezi nimiž jsou zastoupeny ilustrace k dílům patřícím do zlatého fondu české literatury, ilustrace k písním Semaforu či ilustrace zpracovávající biblické náměty.
Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad	MSB průběžně dokumentuje nemotné dědictví

Nisou (MSB)	spočívající v uchování znalostí tradičních řemesel našich předků. S Centrem péče o lidovou kulturu v Turnově muzeum spolupracovalo na přípravě nominace výroby perličkových vánočních ozdob v Poniklé na seznam nehmotného kulturního dědictví UNESCO (k zápisu došlo dne 17. 12. 2020) a při vhodných příležitostech (např. prodejní výstava „Křehká krása“, vánoční dílny, „Sklářská slavnost na Kristiánově“, akce „Křišťálové údolí“) také usiluje o prezentaci tohoto statku v rámci své činnosti. Obdobně se muzeum podílí na zpracování nominací titulu „Nositel tradice lidových řemesel“. MSB často s podporou Odboru regionální a národnostní kultury MK pořádá řadu akcí, na nichž řemeslníci předvádějí a předávají své dovednosti dalším generacím.
Technické muzeum v Brně (TMB)	Jedním z cílů výzkumné činnosti TMB je dokumentace historických řemeslných technik, jejichž mizející znalost je problémem i v rámci oboru konzervování-restaurování. Poznatky o nich muzeum uchovává i zprostředkovává laické i odborné veřejnosti, např. formou konferencí, výstav a odborných publikací. V roce 2019 byly kupříkladu na odborné konferenci Umění smaltu/Technika smaltu prezentovány poznatky z výstavního projektu k výzdobným technikám smaltů na kovech. Vybrané řemeslné techniky jsou rovněž dokumentovány formou online audiovizuálního dokumentu. V roce 2019 TMB zpracovalo a podalo přihlášku projektu „Uměleckořemeslné techniky zlatnictví – identifikace, ochrana a zpřístupnění“ v rámci grantového programu NAKI II pro období 2020–

	2022, jehož cílem je vyvinout nástroj pro správnou identifikaci a ochranu uměleckořemeslných technik oboru zlatnictví. Výstupem projektu bude mj. výstava s kritickým katalogem a doprovodná konference.
Národní muzeum v přírodě (NMvP)	NMvP prezentuje nemateriální kulturní dědictví prostřednictvím specializovaných pořadů a edukační činnosti v průběhu celého kalendářního roku. Pravidelně také zve nositele tradiční lidové kultury a další řemeslníky k aktivní účasti. V roce 2019 se odborní pracovníci jednotlivých organizačních složek aktivně zúčastnili jednání poradních orgánů ředitelky Odboru regionální a národnostní kultury a ministra kultury. Oponovali také návrhy na zápisy jevů na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky. Muzeum v přírodě Vysočina jako krajské pověřené pracoviště pro tradiční lidovou kulturu, spolupracující s krajským úřadem, Národním ústavem lidové kultury ve Strážnici a Ministerstvem kultury, se v roce 2019 kromě běžných činností věnovalo redokumentaci statku stínání kohouta. Na jejím základě byl radě Pardubického kraje podán návrh na doplnění Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Pardubického kraje o další lokality a rozšíření názvu na „Stínání, honění a cepování kohouta“. Muzeum také pokračovalo v pravidelné dokumentaci masopustních obchůzek na Hlinecku a obyčeje vodění jidáše a připravilo podklady pro zahájení výzkumu statku stavění a kácení máje.
Husitské muzeum v Táboře (HMT)	HMT přispívá v procesu uchování a rozvoje kulturních statků nemateriální kultury svou sbírkotvornou a dokumentační činností na poli

	etnologických disciplín, při dokumentaci aktivit inspirovaných husitstvím a pořádáním kulturních akcí zahrnujících produkci hudebních a slovesných děl z okruhu své činnosti.
Muzeum Jana Amose Komenského v Uherském Brodě (MJAK)	MJAK již od svého počátku pečuje o uchovávání nemateriálního kulturního dědictví. Z práce několika významných etnografů v muzeu, kteří shromáždili, zpracovali a prezentovali obrovské množství materiálu zejména zanikající lidové kultury, dosud muzeum čerpá, materiál a informace získané jeho studiem veřejně prezentuje a poskytuje také odborné informace veřejnosti, která se snaží oživit tradice. MJAK současně sbírá poznatky nynějších pamětníků a zaznamenává je především formou audiovizuálních záznamů. Nemateriální kultura byla v roce 2019 prezentována řadou akcí, např. přednáškou s workshopem „Řemeslo jak vyšité, web, rekonstrukce“ (16. 2.), 32. ročníkem Festivalu masopustních tradic „Fašank 2019“ (1.–5. 3.), akcí „Pochovávání basy 2019“ (3. 3.) v rámci fašankové obchůzky v Uherském Brodě ve spolupráci s Domem kultury Uherský Brod, filmy s masopustní tematikou „Fašanková filmotéka 2019“ (4. 3.), 20. ročníkem předvelikonočních dílen lidových výrobců „Kraslice 2019“ (9.–10. 4.), lekcemi „Učíme se lidové tance 2019“ (13., 15., 20., 22. 5.) ve spolupráci s Folklorním souborem Horněmčí a za podpory Městského úřadu Uherský Brod, 12. ročníkem představení lidových svateb „Přijďte na svatbu! 2019 – Slovensko: Stará Turá“ (18. 5.), komentovanými prohlídkami a kulturním programem ve stálé expozici „Rolnický dům a hospodářství 2019“ a folklorním pořadem „Setkání ve dvoře aneb

	Kyjovská píseň“ v rámci Jízdy králů ve Vlčnově (25.–26. 5.), „Víkendem otevřených památkových domků 2019“ (8.–9. 6.) v Rolnickém domě a hospodářství č. p. 57 ve Vlčnově a 20. ročníkem předvánočních dílen lidových výrobců „Perníčky 2019“ (3.–4. 12.)
--	--

3.2.10. MUZEA V PŘÍRODĚ

3.2.10.2. ZEFEKTIVNĚNÍ SPRÁVY A ORGANIZACE STÁTNÍCH MUZEÍ V PŘÍRODĚ V PŮSOBNOSTI MINISTERSTVA KULTURY

Národní muzeum v přírodě (NMvP) po celý rok 2019 pracovalo na naplňování tohoto úkolu. Po sloučení Souboru lidových staveb Vysočina, Souboru staveb lidové architektury Příkazy a Souboru lidové architektury Zubrnice s Valašským muzeem v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, k čemuž došlo koncem roku 2018, byla zformována organizační struktura, kterou nyní tvoří Hanácké muzeum v přírodě, Muzeum v přírodě Vysočina, Muzeum v přírodě Zubrnice a Valašské muzeum v přírodě, s generálním ředitelstvím v Rožnově pod Radhoštěm. Od začátku roku 2019 začalo generální ředitelství nastavovat nový systém organizace a řízení, analyzovat personální situaci a v součinnosti s managementem všech čtyř složek začala optimalizace lidských zdrojů, která zrevidovala odlišné přístupy k práci v rámci památkové péče a muzejnictví. Byl vypracován společný vizuální styl NMvP, jehož prvním výstupem se staly vedle grafického manuálu internetové stránky. Vzhledem k dosud neexistující infrastruktuře, která by nahradila servis a naplňovala potřeby, jež dříve zjišťovaly různé složky Národního památkového ústavu, bylo nutné vytvořit dedikované pozice v oblasti ekonomiky, investic, správy majetku, odborné činnosti a marketingu.

3.2.11. SPOLUPRÁCE MUZEÍ A GALERIÍ S VYSOKÝMI ŠKOLAMI PŘI KONCIPOVÁNÍ EDUKAČNÍCH AKTIVIT

V rámci Komise náměstka ministra kultury pro edukaci byly vyhotoveny základní teze koncepce edukace v kultuře a probíhala rovněž spolupráce na systematické realizaci příkladů dobré praxe. MK a jeho vybrané PO spolupracují s MŠMT) na pilotním projektu pokusného ověřování pod názvem "Vzdělávací programy paměťových institucí do škol". Z PO v gesci SOM jmenovitě spolupracuje Národní muzeum, Moravské zemské muzeum, Slezské zemské

muzeum, Muzeum umění Olomouc, Památník Lidice a Husitské muzeum v Táboře. Průběžně vyhodnocovaný projekt běží od roku 2017. V říjnu 2019 proběhla k pokračování tohoto projektu konference pořádaná Národním pedagogickým muzeem a knihovnou J. A. Komenského v Praze za podpory MŠMT a MK, které se zúčastnilo více než 90 zástupců paměťových institucí. Ve školním roce 2019/2020 (od 1. 1. do 31. 8. 2020) projekt vstoupil do třetí fáze, která však byla silně poznamenána omezeními kvůli pandemii COVID-19

V únoru 2020 bylo v rámci sekce kulturního dědictví a příspěvkových organizací rozhodnuto o nadbytečnosti a nežádoucím „dublování“ připravované koncepce edukace v kultuře vzhledem k připravované nové Státní kulturní politice, která je realizována za celé MK. V rámci tohoto rozhodnutí byla z důvodu vyšší efektivity, provázanosti a komplexního přístupu k řešení problematiky zrušena příprava samostatné koncepce edukace v kultuře. Dosavadní podklady jsou využity pro přípravu výše uvedené nové Státní kulturní politiky, do níž budou adekvátně integrovány.

3.2.11.1. *SYSTEMATICKÁ SPOLUPRÁCE S VYSOKÝMI ŠKOLAMI*

Národní galerie v Praze (NGP)	NGP jako přední pracoviště na poli galerijní pedagogiky vyvíjí a inovuje vlastní metodické přístupy ve zprostředkování umění a je rovněž místem, ve kterém realizují studenti výtvarné výchovy a budoucí pedagogové náslechy programů a kde mají možnost konzultovat metodické postupy či realizovat svoji praxi v oblasti galerijní pedagogiky. V roce 2019 pracovníci NGP poskytli řadu metodických konzultací a představení konkrétních postupů v oblasti zprostředkování umění studentům pedagogických fakult UK, UP, UHK) a MU. Programové oddělení NGP dlouhodobě spolupracuje při realizaci vzdělávacích programů s katedrami výtvarné výchovy pedagogických fakult UK, UP, UHK a příležitostně také MU.
Uměleckoprůmyslové museum v Praze	UPM dlouhodobě spolupracuje s Katedrou

(UPM)	výtvarné výchovy PedF UK a s Katedrou dějin a didaktiky dějepisu PedF UK. V rámci spolupráce realizovalo edukační oddělení UPM semináře muzejní edukace pro studenty učitelství kateder výtvarné výchovy, dějepisu a občanské výchovy. Muzeum bylo osloveno ze strany PedF UK k uzavření smlouvy, čímž by se jako fakultní muzeum stalo výukovým pracovištěm připravovaného navazujícího magisterského oboru Edukátor v kultuře.
Moravská galerie v Brně (MGB)	MGB průběžně spolupracuje s vysokými školami na různých úrovních. Se studenty Semináře dějin umění FF MU, Teorie interaktivních médií FF MU, FaVU VUT a Katedry výtvarné výchovy PdF MU spolupracuje jako s externími lektory na přípravě a realizaci edukačních programů pro školní skupiny. Studenti PdF MU se podílejí také na doprovodném programu MGB, např. na Brněnské muzejní noci, sobotních ateliérech a na rodinném odpoledni v galerii. Pro tyto studenty jsou pravidelně organizovány workshopy pro externí lektory. MGB spolupracuje s Katedrou výtvarné výchovy PdF MU na programu Brno Art Week, který vytváří prostor pro poznávání a dialog na půdě brněnských kulturních institucí. V roce 2019 již desátý ročník této akce nabídl bohatý program zahrnující výstavy, komentované prohlídky, přednášky, výtvarné dílny i akce v ulicích města pro zájemce všech věkových kategorií a výtvarnou soutěž pro studenty středních škol.
Muzeum umění Olomouc (MUO)	MUO dlouhodobě spolupracuje UP, zejména s Katedrou výtvarné výchovy PdF a Katedrou dějin umění FF. Systematická oboustranná spolupráce probíhá od doby uzavření rámcové smlouvy o spolupráci v roce 2015. Odborní

	pracovníci muzea vedou pedagogické a odborné praxe studentů obou kateder a externě spolupracují na výuce studentů (účast studentů na animačních programech muzea, umožnění následků edukačních programů, vedení a oponování diplomových prací). Studenti s muzeem dobrovolnický spolupracují na vytváření pracovních listů a edukačních pomůcek, pomoci s organizováním doprovodných akcí muzea, pomoci se zajištěním edukační činnosti, s vytvářením a realizací workshopů, muzejních nocí, akcí u příležitosti významných dní apod.
Technické muzeum v Brně (TMB)	TMB při tvorbě nových výstav či programů (přednášky, muzejní noc, dětský den, Noc vědců, Týden věd a techniky, Mladý Těšanský kovář) využívá odborného potenciálu vysokých, ale také středních škol. V roce 2020 připravovalo v intenzivní spolupráci s Fakultou elektrotechniky a komunikačních technologií a s Fakultou strojního inženýrství VUT výstavní projekt „ROBOT2020“. TMB navázalo dlouhodobou spolupráci s AMG v rámci Školy muzejní propedeutiky.
Národní muzeum v přírodě (NMvP)	Pracovníci NMvP také v roce 2019 umožňovali studentům s pedagogickým zaměřením na úseku muzejní pedagogiky na UP odborné praxe.

3.2.11.2. SOUSTAVNÉ MAPOVÁNÍ STAVU A ROZVOJE SPOLUPRÁCE MUZEÍ A GALERIÍ S VYSOKÝMI ŠKOLAMI V OBLASTI VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ A JEJICH PODPORA

Národní muzeum (NM)	Spolupráce NM probíhala zejména prostřednictvím metodické přípravy vysokoškolských studentů FF UK a České zemědělské univerzity v oblasti muzejní pedagogiky. Semináře pro ně připravilo Oddělení
----------------------------	--

	vzdělávání a kulturních aktivit. Pracovníci oddělení rovněž opakovaně participovali na realizaci semináře Muzejnictví na FF UK vedením tematického bloku věnovaného muzejní edukaci a práci s dětskými návštěvníky v muzeích. Pro studenty vysokoškolských humanitních a přírodovědných oborů byly v roce 2020 připraveny stáže, které byly s ohledem na vypuknutí pandemie COVID-19 odloženy. NM navázalo spolupráci s PřF UK, která je jedním z partnerů projektu City Nature Challenge. Na akcích spojených s tímto projektem posluchači fakulty vykonávají lektorskou činnost a podílejí se na jejich organizačním zajištění.
Moravské zemské muzeum (MZM)	Kurátoři MZM spolupracují s vysokými školami formou výuky, konzultacemi, vedením studentských prací a praxí na konkrétních pracovištích a průběžným zpracováním sbírkových fondů v rámci studia. Oddělení dějin hudby MZM dlouhodobě spolupracuje s Ústavem hudební vědy FF MU i v oblasti společného výzkumu, podporovaného grantovými programy, a v oblasti digitalizace fondů archivu Leoše Janáčka. Archeologové a historikové spolupracují s Archeologickým a Historickým ústavem FF MU, s Katedrou historie UP a s Katedrou historie PdF MU. Archeologický ústav HM MZM rámcově spolupracuje s PřF MU a s VŠCHT Praha. Pracovníci Ústavu Anthropos HM MZM dlouhodobě spolupracují s katedrami či ústavu, které zajišťují výuku archeologie na univerzitách v Brně, Olomouci a v Plzni, výukou, konzultacemi, vedením či konzultováním

	studentských prací, členstvím v oborových komisích a zapojením se do vědecko-výzkumné činnosti, zejména interdisciplinární. Např. v případě výzkumu Věstonické venuše spolupracují s pracovníky Katedry geologie PřF MU a při geoarcheologickém výzkumu jeskyně Kůlny a Výpustku s Katedrou geologie a pedologie MENDELU. Antropologické pracoviště Ústavu Anthropolos spolupracuje na paleoantropologických analýzách, zejména kosterních nálezů ze Sadů, s Anatomickým ústavem lékařské fakulty MU a na zhodnocení mladoneolitických populací spolupracuje s 1. lékařskou fakultou UK. Etnografický ústav HM MZM je aktivně zapojen do vysokoškolské výuky. Úzce spolupracuje s Ústavem evropské etnologie FF MU a s Ústavem dějin umění. Mineralogicko-petrografické oddělení PM MZM dlouhodobě a úzce spolupracuje zejména s Ústavem geologických věd MU, dále také s Univerzitou J. A. Komenského v Bratislavě a s PřF UK. Také Geologicko-paleontologické oddělení blízce spolupracuje s Ústavem geologických věd MU a UK při poskytování paleontologického materiálu pro studium. Pracovníci oddělení se také podílejí na přednáškové činnosti na PřF a PdF MU. Botanické oddělení PM MZM spolupracuje s Ústavem botaniky a zoologie PřF MU poskytováním studijního materiálu, odbornými konzultacemi a vedením přednášek a cvičení seminářů. Pracovníci oddělení rovněž přednáší, vedou cvičení a semináře na Ústavu soudního
--	--

	lékařství MU a přednáší na Univerzitě třetího věku MU. Úzce odborně spolupracují také s MENDELU. Pracovníci Entomologického a Zoologického oddělení MU vedou semináře a odborně spolupracují s MU a MENDELU. MZM spolupracuje s UK při mapování významných vědeckých osobností činných v oboru biologie na území ČR.
Slezské zemské muzeum (SZM)	SZM má uzavřené smlouvy s mnoha vysokými školami z celé ČR. Na většině pracovišť muzea probíhají odborné studentské praxe, exkurze a konzultace k závěrečným studentským pracím. Odborní pracovníci také poskytují prostor k badatelské činnosti v rámci sbírky a někteří z nich vedou na VŠ semináře či odborné přednášky. V SZM jsou také realizovány přednášky odborníků z vysokých škol. Historické pracoviště a Oddělení přírodních věd SZM spolupracuje především se SU, OU a UP. Etnografické a uměleckohistorické pracoviště spolupracuje zejména s SU. Entomologické pracoviště SZM dlouhodobě a intenzivně spolupracuje na výzkumu a publikační činnosti s Katedrou biologie OU. V roce 2019 se spolupráce týkala výzkumu biodiverzity dvoukřídlého hmyzu v Národním parku Muránska planina a v CHKO Cerová vrchovina na Slovensku a výzkumu molekulárně fylogenetického v rámci společného projektu. Mineralogicko-petrografické pracoviště SZM dlouhodobě spolupracuje s Ústavem geologických věd MU a s Katedrou geologického inženýrství Vysoké školy báňské – Technické univerzity

	Ostrava. Botanické pracoviště SZM dlouhodobě spolupracuje s většinou přírodovědeckých fakult na území ČR, nejčastěji s MU, UP, MENDELU, OU a s Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích. Kromě toho systematicky spolupracuje s OU na různých projektech zaměřených především na studium mechorostů. Památník Petra Bezruče dlouhodobě spolupracuje s Katedrou české literatury a literární vědy OU v rámci vědy a výzkumu, publikační činnosti, konzultací, posudkovou činností, studentskými praxemi a výstavní činnosti. V roce 2019 pracovníci navázali spolupráci s Ústavem české literatury MU v oblasti výzkumu fenoménu kramářských tisků v českém prostředí.
Národní galerie v Praze (NGP)	Studenti Ústavu pro dějiny umění FF UK každoročně absolvují v NGP v rámci uměleckohistorického cvičení „Kapitoly ze znalectví umění II“ exkurze do badatelny Sbírký grafiky a kresby a výklad o grafických technikách 19. století.
Uměleckoprůmyslové museum v Praze (UPM)	Kurátoři UPM zajišťují výuku teorie a dějin designu na několika vysokých školách. Kromě dlouhodobé spolupráce s Katedrou výtvarné výchovy PedF UK a s Katedrou dějin a didaktiky dějepisu PedF UK UPM v roce 2019 úzce spolupracovalo také s Vysokou školou uměleckoprůmyslovou v Praze na přípravě studijního programu restaurování v oblasti užitého umění a designu. V současnosti se muzeum podílí na magisterském studijním programu Ústavu pro dějiny umění FF UK v Praze.
Moravská galerie v Brně (MGB)	MGB poskytuje Katedře výtvarné výchovy PdF MU prostor a konzultace pro zkušební lekce

	muzejní animace. S FAVU VUT MGB spolupracuje na Design campech se studenty Produktového designu FaVU VUT v Muzeu Josefa Hoffmanna v Brtnici. Cílem Design campů konaných v minulých letech bylo prostřednictvím uměleckých rezidenčních pobytů poukázat a zprostředkovat nový přístup ke kulturnímu dědictví, které Josef Hoffmann zanechal v Brtnici, a znovu oživit specifickou funkci Hoffmannova rodného bydliště. MGB také pravidelně spoluorganizuje Národní cenu za studentský design, která je určena studentům průmyslového designu a grafického designu. Každoročně v MGB probíhá výstava „Cena profesora Jindřicha Halabaly – studentské klauzurní a závěrečné práce“, kterou MGB spoluorganizuje s Lesnickou a dřevařskou fakultou MENDELU. V roce 2019 byla v rámci spolupráce s vysokými školami výjimečná příprava a realizace projektu oslav 100. výročí Masarykovy univerzity. Součástí velkolepých oslav této instituce byla také výstava v MGB, která přiblížila dramatický příběh univerzity, její významné úspěchy i osobnosti s ní spojené a byla zároveň platformou pro setkání absolventů.
Muzeum umění Olomouc (MUO)	V rámci systematické dlouhodobé a oboustranné spolupráce MUO s UP, zejména s Katedrou výtvarné výchovy PdF a s Katedrou dějin umění FF, odborní pracovníci muzea vedou pedagogické a odborné praxe studentů těchto kateder a externě spolupracují na výuce studentů, včetně vedení studentských závěrečných prací.
Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou (MSB)	MSB cíleně a intenzivně prohlubuje spolupráci s vysokými školami (zejména

	uměleckoprůmyslového zaměření). Studenti škol mají volný vstup do muzea, čehož ve zvýšené míře využívají. MSB velmi úzce spolupracuje s Katedrou designu Technické univerzity v Liberci, která má své sídlo v Jablonci nad Nisou. S Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně, Univerzitou J. E. Purkyně v Ústí nad Labem a s Vysokou školou výtvarných umění v Bratislavě má uzavřené dohody o spolupráci v oblasti vědy a výzkumu. Muzeum každoročně spolupřádá se sklářskou akciovou společností Preciosa soutěž mladých designérů „Mistr křišťálu“, které se početně zúčastňují také studenti vysokých škol.
Technické muzeum v Brně (TMB)	V obecné rovině TMB ve sledovaném období nadále spolupracovalo s fakultami VUT, MU, MENDELU a s Vyšší odbornou školou Brno Sokolská. Odborní pracovníci muzea na vysokých školách přednáší, vedou závěrečné práce, umožňují studentům oboru Muzeologie, Učitelství dějepisu a Starožitník praxe a stáže. TMB navázalo dlouhodobou spolupráci při teoretické a praktické výuce studentů oborů Chemie konzervování-restaurování, Historie, Archeologie a muzeologie s MU, s VŠCHT Praha, s Vyšší odbornou školou Turnov a s VOŠ Brno.
Národní muzeum v přírodě (NMvP)	Jednotlivé organizační složky NMvP v roce 2019 pokračovaly ve spolupráci s vysokými školami dle oborových specializací a regionální příslušnosti. S FF MU spolupracovaly odbornými konzultacemi, výukou v oblasti ochrany nemateriálního kulturního dědictví (Ústav evropské etnologie) a muzeologie (Ústav archeologie a muzeologie) a participací na přípravě a realizaci kulatého stolu Kulturní

	dědictví mezi nositeli a institucionální záštitou. Dále spolupracovaly s Lesnickou a dřevařskou fakultou MENDELU na výzkumném projektu „Historické dřevěné konstrukce: typologie, diagnostika a tradiční opracování dřeva“ v programu NAKI II, s OU vydáním a veřejným představením publikace Valašsko – historie a kultura II. Obživa, s Fakultou umění a designu UJEP realizací výstavy „Radosti v Muzeu přírody Vysočina“ a s Fakultou životního prostředí UJEP při tvorbě bakalářské práce na téma inventarizace ovocných stromů v areálu Muzea přírody Zubrnice dle metodiky Mapování ovocných stromů starých odrůd v krajině Ing. Martina Lípy. Pracovníci NMvP spolupracovali s Univerzitou Tomáše Bati na přípravě projektu „Integrovaný systém řízení rizik v muzeích a galeriích v ČR“, řešeného v rámci 3. veřejné soutěže Programu na podporu aplikovaného společenského a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ÉTA Technologické agentury České republiky
Památník Terezin (PT)	PT i nadále spolupracoval s českými univerzitami. Historické oddělení se podílelo na semináři „Česko-slovenské vztahy“, který pořádala Katedra historie Přírodovědně-humanitní a pedagogické fakulty Technické univerzity v Liberci.

3.2.12. SPOLUPRÁCE MUZEÍ A GALERIÍ S NÁRODNÍM PAMÁTKOVÝM ÚSTAVEM

Národní muzeum (NM)	NM dlouhodobě a aktivně spolupracuje s NPÚ zejména v rovině prezentace kulturního dědictví, což se opírá o novou smlouvu o spolupráci při péči o fondy hradních a zámeckých knihoven (20. 12. 2017).
----------------------------	---

	Od roku 2015 NM spolu s NPÚ využívá k zahraniční prezentaci nemovitého kulturního dědictví ČR společné putovní výstavy „České hrady a zámky“, která byla ve 2. polovině roku 2019 instalována v Lotyšsku a následně v Alžíru, v roce 2020 pak v Estonsku a v Řecku. NM rovněž pravidelně vystavuje v památkových objektech, což se děje skrze spolupráci Knihovny Národního muzea (KNM) a zámeckých knihoven. Příkladem takové výstavy je „Vzdělaný čtenář“ na zámku Kynžvart (7. 8. – 10. 10. 2020). Pro rok 2021 se připravují výstavy „V nejhlubší úctě,“ na státním zámku Kozel a „Zámecké knihovny ve Slezsku“ na státním zámku Hradec nad Moravicí. Dále KNM s NPÚ spolupracuje na výzkumu projektem „Virtuální rekonstrukce rozptýlených provenienčně bohemikálních knižních celků v tuzemských i zahraničních knihovnách“ v programu NAKII (2018–2022), na odborných seminářích „Preventivní péče o historické knihovní fondy“, pořádaných v Broumově a v Kuksu, pomáhá s instalací interiérových knihoven v památkových objektech ve správě NPÚ, při revizích spravovaných fondů (Kladruby a Manětín) NPÚ a umožňuje rozšiřovat trasy a zázemí pro návštěvníky v památkových objektech odstěhováním knižních fondů ve správě KNM do depozitářů NM či naopak předává z majetku NPÚ knižní fondy do majetku NPÚ. Výsledkem spolupráce jsou také knižní publikace vydávané NPÚ, např. „Ve znamení Merkura. Šlechta českých zemí v evropské diplomacii.“ (vydáno 2020). Náprstkovo muzeum rovněž dlouhodobě spolupracuje s NPÚ, konkrétně se státním zámkem Kynžvart a státním hradem Buchlov, na vědeckém
--	---

	výzkumu sbírkových předmětů egyptské provenience z pravěké a starověké podsbírky. Historické muzeum spolupracuje s NPÚ v rovině vzájemných výpůjček do expozic a výstav. NM také velmi úzce kooperuje na mapování původního inventáře zámku ve Vrchotových Janovicích.
Moravské zemské muzeum (MZM)	MZM s NPÚ intenzivně spolupracuje na výstavních projektech, vzájemnými zápůjčkami sbírkových předmětů, odbornými posudky a doporučenými postupy při opravách objektů. MZM na Regionální komisi NPÚ, územní odborné pracoviště v Brně, pro posuzování návrhů na prohlášení věci za kulturní památku zastupuje Mgr. Hana Krutílková z Historického oddělení a PhDr. Hana Dvořáková z Etnografického ústavu Historického muzea. Spolupráce s NPÚ probíhala konkrétně např. při instalaci původní knihovny ze státního zámku Lysice pro nový expoziční okruh na zámku Moravec, který je ve správě MZM. Ve fázi příprav jsou některé společné ikonografické databáze, např. fotografická sbírka (cca 20 tisíc negativů) fotografa Františka Kressy ze 70. – 90. let 20. století.
Slezské zemské muzeum (SZM)	Uměleckohistorické pracoviště SZM spolupracuje s územní památkovou správou NPÚ v Kroměříži dlouhodobými zápůjčkami sbírkových předmětů do expozic státního zámku Jánský vrch v Javorníku a státního zámku v Hradci nad Moravicí. Etnografické pracoviště spolupracovalo s NPÚ v Kroměříži – státním zámkem Raduň na přípravě, realizaci a propagaci výstavních aktivit

	a zapůjčováním sbírkových předmětů. Oddělení fotodokumentace a digitalizace SZM si s NPÚ vyměňuje informace při určování historických fotografických snímků. V roce 2019 byly získané černobílé negativy z 1. poloviny 20. století po konzultaci zařazeny do místopisného rejstříku. SZM naopak poskytlo historické obrazové a písemné podklady, které NPÚ využilo v rámci svých výzkumných úkolů.
Národní galerie v Praze (NGP)	NGP realizovala dlouhodobé zápůjčky do expozic objektů spravovaných NPÚ, např. na státní zámek Kozel a státní zámek Ploskovice.
Uměleckoprůmyslové museum v Praze (UPM)	UPM zapůjčuje na výstavy či expozice pořádané NPÚ sbírkové předměty. V roce 2019 bylo do expozic památkových objektů ve správě NPÚ zapůjčeno celkem 910 sbírkových předmětů. Pro výstavy UPM byly naopak využity fondy zámeckých sbírek. UPM poskytovalo i nadále pracovníkům NPÚ konzultace a pomoc při odborných rešerších. Kurátoři UPM rovněž zasedali v poradních sborech a komisích NPÚ a spolupracovali na přednáškových cyklech NPÚ.
Moravská galerie v Brně (MGB)	MGB s NPÚ tradičně spolupracuje zejména dlouhodobými zápůjčkami do expozic objektů ve správě NPÚ. V roce 2019 pokračovaly dlouhodobé zápůjčky sbírkových předmětů na státních hradech a zámcích Kunštát, Valtice, Bučovice, Milotice, Pernštejn a Vranov nad Dyjí. V tomtéž roce byla realizována dlouhodobá zápůjčka obrazu „Podobizna hraběte Rudolfa Teuffenbacha“ pro stálou expozici státního hradu Veveří. Zápůjčka pro výstavu „Dokonalý diplomat. Černínové – vyslanci, cestovatelé, sběratelé“, která je od roku 2018 instalována na

	státním hradě a zámku Jindřichův Hradec, byla obměněna a rozšířena na 31 sbírkových předmětů z podsbírkky užitého umění. Od roku 2015 spolupracuje MGB s NPÚ na organizaci tzv. Hradozámecké noci. Také v roce 2019 MGB při této příležitosti realizovala večerní program v Jurkovičově vile.
Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou (MSB)	MSB spolupracuje s územním odborným pracovištěm NPÚ v Liberci při přípravě investičních projektů a restaurování Sbírký Waldes. Vedoucí odboru péče o památkový fond je členem poradního sboru ředitelky MSB. S územní správou památkových objektů na státním zámku Sychrov muzeum příležitostně spolupracuje zejména vzájemnou propagací a zápůjčkami sbírkových předmětů na výstavy a jiné akce.
Technické muzeum v Brně (TMB)	TMB s NPÚ dlouhodobě spolupracuje v rovině zabezpečování památek a muzejních sbírek proti požárům a odcizení. Metodické centrum konzervace TMB v roce 2019 opět realizovalo workshop „Bezpečnost v muzeu“, který se zabýval stabilními hasicími zařízeními včetně praktických ukázek hašení požáru. Workshopu se rovněž zúčastnili zástupci NPÚ.
Národní muzeum v přírodě (NMvP)	Pracovníci Valašského muzea v přírodě, organizační složky NMvP, v roce 2019 provedli několik konzervátorských zásahů pro územní odborné pracoviště NPÚ v Ostravě např. na početném souboru ohořelých torz vybavení dřevěného kostela v Gutech nebo na dřevěných částech dvou renesančních prevětů ze zámku ve Staré Vsi nad Ondřejnicí. Pracovníci NMvP také odborně spolupracovali při rekonstrukci Libušína a dalších památek.

Husitské muzeum v Táboře (HMT)	HMT spolupracuje s pracovišti NPÚ při odborné péči své sbírky (konzultace k restaurátorským zásahům) a při výstavních projektech.
Památník Lidice (PT)	PL v rámci programu odměn pro vítěze jím pořádaných dětských soutěží každoročně tyto oceněné na zajímavá místa ve správě NPÚ.

3.2.13. SPOLUPRÁCE STÁTNÍCH MUZEÍ A GALERIÍ S MUZEI A GALERIEMI ZŘIZOVANÝMI ÚZEMNÍMI SAMOSPRÁVNÝMI CELKY

Státní muzea a galerie spolupracují muzei a galeriemi zřizovanými územními samosprávnými celky zejména vzájemným poskytováním doprovodných materiálů a sbírkových předmětů pro realizaci výstav a expozic, případně poskytováním celých výstavních projektů, metodické pomoci a konzultací.

Národní muzeum (NM)	Knihovna NM (KNM) spolupracuje s regionálními muzejními knihovnami, které působí v Knihovnické komisi AMG, jejíchž seminářů se také každoročně aktivně účastní. Přírodovědecké muzeum NM kooperovalo na nové expozici vznikajícího obecního muzea v Březně u Chomutova na základě dlouhodobého působení paleontologického oddělení v rámci spolupráce se Severočeskými doly, a. s. Také spolupracovalo s Muzeem Českého ráje v Turnově na druhé etapě reinstalace a rozšíření oddělení „Drahé kameny z celého světa“ v mineralogické expozici, jejíž rekonstrukce začala v říjnu 2019. S muzeem také uzavřelo smlouvu o spolupráci. Historické muzeum NM poskytuje muzeím, která jsou zřizována kraji a městy, ročně stovky zápůjček do výstav i expozic. Náprstkovo muzeum spolupracuje také s nestátními muzei zpravidla na bázi tematického doplňování výstavních projektů exotickými
----------------------------	--

	předměty, případně zapůjčením výstavních projektů. Je také vyhledávaným konzultačním pracovištěm v oblasti péče, vystavování či jiných odborných kurátorských činností s cizokrajnými předměty. Spolupracuje například s městskou samosprávou v Třeboni při provozu Galerie buddhistického umění v jinak nevyužívané vodárenské věži v Třeboni.
Moravské zemské muzeum (MZM)	MZM zvláště intenzivně spolupracuje s Jihomoravským muzeem ve Znojmě, Muzeem Brněnska, Muzeem Blanenska, Muzeem Horácka v Třebíči a s Muzeem města Tišnov, jemuž opětovně až do roku 2022 prodloužilo zápůjčku exponátů. V rámci spolupráce probíhají vzájemné výpůjčky a zápůjčky sbírkových předmětů pro výstavní projekty. Kurátoři MZM poskytují odborné konzultace, zapůjčují rovněž kompletní výstavní projekty, účastní se zasedání oborových komisí a zhotovují odborné posudky a recenze. Jsou rovněž členy výstavních či redakčních rad. Kurátoři a dokumentátoři MZM také zpracovávají sbírkové fondy v muzeích ve správě územně samosprávných celků. Pracovníci Botanického oddělení Přírodovědného muzea MZM spolupracují při botanických výzkumech v terénu a při práci se sbírkami. Etnografický ústav Historického muzea MZM průběžně poskytuje konzultace týkající se zvyků a obřadů či krojových rekonstrukcí.
Slezské zemské muzeum (SZM)	Oddělení archeologie a Oddělení fotodokumentace a digitalizace SZM při plnění svých výzkumných úkolů spolupracují s Muzeem v Bruntále, Městským muzeem v Krnově a Vlastivědným muzeem Jesenicka.

	Oddělení společenských věd dlouhodobě spolupracuje s řadou muzeí: Muzeem Hlučínska v Hlučině, Muzeem Těšínska v Českém Těšíně, Vlastivědným muzeem v Šumperku, Muzeem v Bruntále, Muzeem Novojičínska, Zámeckým muzeem Kravaře, Vlastivědným muzeem Jesenicka v Jeseníkách, Muzeem Komenského v Přerově a Ostravským muzeem v Ostravě. Historické pracoviště SZM spolupracovalo s nestátními muzei formou konzultací, rešerší a zápůjčkou sbírkových předmětů na přípravě výstavy „Myslivost – minulost a současnost“ (8. 6. – 27. 10. 2019) Muzea regionu Valašsko. Obdobně pracoviště participovalo na realizaci výstavy „Krnov v éře Hohenzollernů“, kterou pořádalo krnovské městské muzeum MIKS. Uměleckohistorické pracoviště SZM dlouhodobě zapůjčuje sbírkové předměty do expozic bruntálského zámku Muzea v Bruntále, do Muzea Beskyd ve Frýdku-Místku, Vlastivědného muzea Jesenicka v Jeseníku, zámku v Kravařích a do Muzea Oderska. V roce 2019 spolupracovalo na výstavě Západočeské galerie v Plzni pod názvem „Sobě ke cti“, na výstavě Muzea Novojičínska „Noční poutník – Rudolf Kobiela“ a na výstavě Oblastní galerie Liberec „Paul Gebauer 1888–1951. Muzeologické pracoviště SZM příležitostně spolupracuje s nestátními muzei formou zápůjček, aktuálně např. do Třebechovického muzea betlémů v Třebechovicích pod Orebem. Dále spolupracuje s krajskými a městskými muzei přednáškovou činností a příležitostně také s Vlastivědným muzeem Jesenicka formou
--	--

	odborných konzultací a výměnou informací. Entomologické pracoviště SZM spolupracuje s Přírodovědným oddělením Severočeského muzea v Liberci, aktuálně na dipterologickém výzkumu Českolipska. Mineralogicko-petrografické pracoviště SZM spolupracuje s Vlastivědným muzeem Jesenicka formou odborné spolupráce a výstavní činností a s Muzeem Těšínska na projektu NAKI „Velký historický atlas českého Slezska – Identita, kultura a společnost českého Slezska v procesu společenské modernizace s dopadem na kulturní krajinu“, na kterém se podílejí i ostatní pracoviště Oddělení přírodních věd SZM. Botanické pracoviště SZM dlouhodobě spolupracuje s řadou muzeí, konkrétně např. s Vlastivědným muzeem v Šumperku, Muzeem Těšínska a Jihočeským muzeem v Českých Budějovicích. Tato spolupráce spočívá především ve výpůjčce herbářového materiálu.
Národní galerie v Praze (NGP)	Pracovníci Sbírký grafiky a kresby NGP umožňují pracovníkům jiných institucí studium děl ze sbírkového fondu NGP a poskytují odborné konzultace a naopak využívají sbírkových fondů jiných muzeí a galerií ke své badatelské a výstavní práci. Formou spolupráce jsou také vzájemné zápůjčky. Dlouhodobá spolupráce probíhá např. s Oblastní galerií Liberec a Západočeskou galerií v Plzni. Sbírká grafiky a kresby byla partnerem při spolupořádání výstav Západočeské galerie v Plzni „Jdi na venkov! Jdi na venkov! Výtvarné umění a lidová kultura v českých zemích 1800–1960“ (28. 2. – 12. 5. 2019), „Kariéra s paletou. Umělec, umění a umělectví v 19. století“ (20. 3. – 9. 6. 2019).

	Sbírka moderního a současného umění kontinuálně spolupracuje s regionálními muzei a galeriemi v oblasti badatelské, dokumentační a metodické a formou vzájemných zápůjček a realizací výstavních projektů. Příkladem spolupráce na výstavních projektech jsou: „Karel Malich / Utopické projekty“, FAIT GALLERY, a.s. (16. 10. 2019 – 11. 1. 2020), „V zahradách imaginace – Návštěva Jiřího Trnky – Trnkova zahrada 2“, Galerie Středočeského kraje (27. 10. 2019 – 26. 6. 2020), „Bedřich Dlouhý: Moje gusto“, Galerie hlavního města Prahy (1. 11. 2019 – 23. 3. 2020), „Kamil Lhoták a jeho svět“, Alšova jihočeská galerie (23. 6. – 13. 10. 2019), „Theodor Pištěk“, Dům umění města Brna (25. 9. 2019 – 12. 1. 2020). Sbírka umění Asie a Afriky spolupracuje s Muzeem Bedřicha Hrozného v Lysé nad Labem dlouhodobou zápůjčkou děl do expozice. V roce 2019 Sbírka umění 19. století a klasické moderny zapůjčila celkem 53 uměleckých děl pro 13 výstavních projektů muzeí a galerií zřizovaných územními samosprávnými celky (Alšova jihočeská galerie v Hluboké nad Vltavou, Galerie hlavního města Prahy, Galerie Klatovy, Galerie výtvarného umění v Ostravě, Galerie středočeského kraje, Městské muzeum Lanškroun, Muzeum regionu Boskovicka, Oblastní galerie Liberec, Prácheňské muzeum v Písku, Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích, Západočeská galerie v Plzni). Obdobný rozsah zápůjček realizovala i v roce 2020. Sbírka starého umění kontinuálně spolupracuje s regionálními muzei a galeriemi v oblasti
--	--

	badatelské, dokumentační a metodické a rovněž formou vzájemných výpůjček sbírkových předmětů a realizací výstavních projektů.
Uměleckoprůmyslové museum v Praze (UPM)	UPM dlouhodobě úzce spolupracuje s řadou krajských muzeí a galerií, především v Západočeském (Západočeská galerie v Plzni, Západočeské muzeum), Středočeském (Středočeské muzeum v Rožtokách u Prahy), Karlovarském (Galerie výtvarného umění Cheb), Ústeckém (Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích, Sklářské muzeum v Novém Boru, Muzeum skla v Kamenickém Šenově, Muzeum Českého ráje v Turnově) a Jihočeském kraji (Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích). Muzeum rovněž velmi úzce spolupracuje s PO Magistrátu hlavního města Prahy. Pracovníci muzea jsou také členy poradních sborů některých výše uvedených institucí.
Moravská galerie v Brně (MGB)	Spolupráce MGB s muzei a galeriemi zřizovanými územními samosprávnými celky probíhala v roce 2019 ve velké míře formou zápůjček sbírkových předmětů, a to konkrétně Západočeské galerii v Plzni, Krajské galerii výtvarného umění ve Zlíně, Galerii umění Karlovy Vary, Galerii Středočeského kraje, Alšově jihočeské galerii v Hluboké nad Vltavou, Galerii výtvarného umění v Chebu, Galerii výtvarného umění v Hodoníně, Oblastní galerii Vysočiny v Jihlavě, Oblastní galerii Liberec, Galerii výtvarného umění v Ostravě, Severočeské galerii výtvarného umění v Litoměřicích, Galerii moderního umění v Hradci Králové, Galerii Klatovy, Galerii výtvarného umění v Náchodě, Galerii hlavního města Prahy, Muzeu Blanenska, Prácheňskému muzeu v Písku, Muzeu města Brna, Muzeu Brněnska, Západočeskému muzeu v Plzni, Městskému

	muzeu Lanškroun, Jihomoravskému muzeu ve Znojmě, Muzeu regionu Boskovicka, Regionálnímu muzeu v Kolíně, Městskému kulturnímu středisku Tišnov, Prachatickému muzeu, Vlastivědnému muzeu v Olomouci, Muzeu hlavního města Prahy, Muzeu Kroměřížska, Regionálnímu muzeu Kopřivnice, Regionálnímu muzeu Mikulov a Středočeskému muzeu Rožtoky u Prahy.
Muzeum umění Olomouc (MUO)	MUO v roce 2019 spolupracovalo s muzei a galeriemi, jejichž zřizovateli jsou územní samosprávné celky, zápůjčkami sbírkových předmětů na výstavní projekty, a to např. Západočeské galerii v Plzni, Galerii hlavního města Prahy, Muzeu Kampa a Galerii výtvarného umění v Ostravě. Dále proběhla řada standardních výpůjček na jednotlivé výstavní projekty MUO.
Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou (MSB)	MSB spolupracuje s krajskými muzei a galeriemi jak v rámci krajské sekce AMG, tak na jednotlivých projektech (zejména společná Muzejní noc pod Ještědem) a vzájemnými zápůjčkami sbírkových předmětů do výstav a publikačních projektů.
Technické muzeum v Brně (TMB)	TMB v roce 2019 si vypůjčilo bezúplatně od jiných muzeí (převážně nestátních) celkem 284 předmětů z celkem 585 vypůjčených předmětů. Muzeum naopak zapůjčilo jiným muzeím (opět převážně nestátním) 91 sbírkových předmětů z celkem 152 zapůjčených sbírkových předmětů.
Národní muzeum v přírodě (NMvP)	NMvP tradičně spolupracuje formou vzájemné zápůjčky sbírkových předmětů pro expozice či výstavy, vzájemným studiem sbírkových fondů, výměnou a pravidelnou metodickou pomocí ostatním muzeím v přírodě. Nad tento rámec Muzeum v přírodě Vysočina,

	organizační složka NMvP, spolupracovalo s Horáckým muzeem v Novém městě na Moravě konzultací při tvorbě nové národopisné expozice, s Městským muzeem a galerií Hlinsko v oblasti prezentace lidové kultury Hlinecka, poskytnutím historické fotodokumentace a účastí v nákupní komisi a s muzei na území Pardubického kraje spolupracovalo v souvislosti s koordinací identifikace prvků tradiční lidové kultury.
Památník Lidice (PL)	PL spolupracuje s řadou muzeí a galerií zřizovanými územními samosprávnými celky, a to nejčastěji formou výměny putovních výstav. Někteří pracovníci těchto subjektů se podílejí i na činnosti PL například zasedáním v odborných porotách soutěží, jejichž je PL pořadatelem. Vzájemná pomoc je využívána i v oblasti muzejní metodiky.

3.2.13.1. *VYHLEDÁVÁNÍ POTENCIÁLU KE SPOLEČNÝM PROJEKTŮM STÁTNÍCH MUZEÍ A GALERIÍ S MUZEI A GALERIEMI ZŘIZOVANÝMI ÚZEMNÍMI SAMOSPRÁVNÝMI CELKY*

MK podporuje prostřednictvím dotačního programu SOM „Podpora projektů zaměřených na poskytování standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií“ projekty žadatelů, kteří jsou zřizovateli (zřizovatelů) muzeí a galerií, jež spravují sbírky zapsané v Centrální evidenci sbírek muzejní povahy MK, tedy územní samosprávné celky. V roce 2019 podpořilo v rámci tohoto programu celkem 11 projektů z alokovaných finančních prostředků o celkovém objemu 1 302 313 Kč. V roce 2020 bylo podpořeno taktéž 11 projektů, a to z celkové částky 1 219 961 Kč.

Národní muzeum (NM)	Historické muzeum se na základě uzavřených smluv o spolupráci s muzei, jejichž zřizovatelem je kraj nebo město, podílí zápůjčkami i odborně na realizaci výstav a hlavně expozic, a to zejména v rámci dotačního programu MK ČR „Podpora expozičních a výstavních projektů“.
Uměleckoprůmyslové museum v Praze	Od 26. 5. 2020 do 5. 1. 2021 probíhala výstava

(UPM)	projektu Lanna – kulturní cesty, a to ve spolupráci s Jihočeským muzeem v Českých Budějovicích, rakouskými partnery a společností Nebe pod názvem „Vojtěch Lanna – Monumenty století“. Muzeum bylo také partnerem několika výstavních akcí městských a regionálních muzeí, z nichž nejvýznamnější bylo otevření nové expozice textilního tisku v prostorách Střední školy informatiky ve Dvoře Králové v návaznosti na zrušené Muzeum textilu v České Skalici.
Technické muzeum v Brně (TMB)	V roce 2019 TMB spolupracovalo s Vojenským historickým ústavem, Muzeem policie Praha, MZM, Archivem bezpečnostních složek Brno – Kanice, Ústavem pro soudobé dějiny Akademie věd ČR, Moravským zemským archivem v Brně – Státním okresním archivem Znojmo, Jihomoravským muzeem ve Znojmě a s Muzeem Horn v Rakousku na projektu Železná opona 1948–1989. V rámci dalších výstav TMB spolupracovalo s Mendelovou univerzitou v Brně, Regionálním muzeem v Litomyšli, Muzeem města Brna, Ústavem archeologické památkové péče středních Čech a se Spolkem Archeo POP.
Památník Terezín (PT)	PT v roce 2019 zahájil spolupráci se Severočeskou galerií výtvarného umění v Litoměřicích společným výstavním projektem „Terezínské kontemplace“, instalované v polovině roku 2020 v Galerii Gotické dvojče.

3.2.13.2. *ÚČINNÁ POMOC METODICKÝCH CENTER MUZEÍM A GALERIÍM ZŘIZOVANÝM ÚZEMNÍMI SAMOSPRÁVNÝMI CELKY*

OM MK se v roce 2019 aktivně zúčastnil 1. Kulturního fóra Ústeckého kraje (19.–20. 6.), pořádaného Severočeskou vědeckou knihovnou v Ústí nad Labem. MK patřilo

mezi odborné garanty této akce. Fórum bylo učeno pracovníkům kulturních a vzdělávacích institucí a zástupcům jejich zřizovatelů, starostům měst a obcí, odborné veřejnosti, akademickým pracovníkům a studentům. PhDr. Jan Holovský na fóru prezentoval ve svém příspěvku přístup OM MK k rozvoji edukačních aktivit v oblasti muzejnictví. Dne 25. 6. 2019 se taktéž zúčastnil za OM Pracovní porady vedení MK se zástupci krajských úřadů a Magistrátu hl. m. Prahy, která se za účasti ministra kultury, pana doc. Mgr. Antonína Staňka, Ph.D., konala v Konírně Nostického paláce. Na akci přednesl PhDr. Jan Holovský příspěvek, ve kterém prezentoval rozvoj problematiky edukačních aktivit v oblasti muzejnictví v rámci MK a rovněž jeho spolupráci s MŠMT.

Metodická centra ve sledovaném období poskytovala metodickou pomoc muzeím a galeriím zřizovaným územními samosprávnými celky také velkým počtem metodických seminářů, jejichž seznam je dostupný na portálu <https://emuzeum.cz/>. Část z nich se však kvůli pandemii COVID-19 nemohla v roce 2020 konat, a byla buďto zrušena, nebo přesunuta na jiný termín.

Centrum pro prezentaci kulturního dědictví (CPP) NM	CPP dlouhodobě zabezpečuje pro muzea z celé ČR informační servis prostřednictvím přímých konzultací dle potřeby, denně aktualizovaného oborového portálu https://emuzeum.cz/, službami oborové muzeologické knihovny, organizací oborových konferencí, seminářů a školení (zpravidla dvě akce ročně) a uveřejňováním metodických textů vlastních, jiných muzejních institucí či metodických center a zahraničních muzeí a jiných organizací (např. ICOM). Další forma komunikace s muzei ČR a metodickým centrem probíhá přes muzejní prezentační portál Do muzea!. Centrum taktéž poskytuje prostor k publikaci odborných textů v periodiku Muzeum: Muzejní a vlastivědná práce.
Metodické centrum dokumentace, konzervace a restaurování hudebních nástrojů (MCMI) NM	MCMI provádělo rešerše v oblasti sbírek hudebních nástrojů v muzejních institucích. V návaznosti na rešerše byla u některých sbírek

	poskytnuta metodická pomoc s dokumentací hudebních nástrojů, jejich konzervací a restaurováním. Pracovníci metodického centra poskytují podporu prostřednictvím osobní i dálkové konzultace, tvorby metodických pokynů a prezentací odborných postupů na národních i mezinárodních konferencích.
Metodické centrum konzervace (MCK) TMB	MCK účinně spolupracuje prostřednictvím Komise konzervátorů-restaurátorů AMG s konzervátory-restaurátory různých muzejních institucí MCK také pravidelně zpracovává a vyhodnocuje pro Samostatný odbor ochrany kulturních statků MK „Pasporty poskytování služeb a pomoci vlastníkům a správcům sbírek muzejní povahy v oblasti konzervování-restaurování“, získaných od 33 sbírkotvorných institucí. Spolupráce s muzei probíhá též formou pořádání společných konferencí a dalších odborných akcí. Lze zmínit např. Konferenci konzervátorů-restaurátorů, pro jejíž pořádání jsou každoročně oslovována muzea a galerie v různých oblastech ČR. V roce 2019 se konference konala ve skanzenu v Rožnově pod Radhoštěm (10.–12. 9.), který je ve správě Valašského muzea v přírodě, organizační složky Národního muzea v přírodě. Akce se za MK zúčastnili Bc. Dana Jandová a PhDr. Jan Holovský z OM. V roce 2020 bylo konání z důvodu pandemie COVID-19 přesunuto na rok 2021, kdy se bude konference konat ve Vlastivědném muzeu Dr. Hostaše v Klatovech. V roce 2019 MCK spolupracovalo např. s Regionálním muzeem v Teplicích na specifickém postupu čištění a konzervace archeologických nálezů s dochovanými stopami

	po opracování nástroji, dále s Východočeským muzeem v Pardubicích při čištění unikátního denárového depotu z Chýště a s Jihomoravským muzeem ve Znojmě ohledně analýz chemického složení ošetřovaných artefaktů. MCK za rok 2019 vykázalo 75 konzultačních činností, odborných a oponentských posudků, včetně analýz na zakázku a zpráv převážně městským a krajským muzeím.
--	--

3.2.13.3. *SPOLUPRÁCE MUZEÍ A GALERIÍ – STÁTNÍCH PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ – A MUZEÍ A GALERIÍ ZŘIZOVANÝCH ÚZEMNÍMI SAMOSPRÁVNÝMI CELKY V OBLASTI PROPAGACE A MARKETINGU*

PO MK v gesci SOM s muzei a galeriemi zřizovanými územními samosprávnými celky spolupracují v oblasti propagace a marketingu obvykle na bázi reciprocit, a to např. nabídkou tištěných propagačních materiálů těmto organizacím návštěvníkům, zmiňováním spolupracujících organizací ve svých materiálech, propagací společných výstavních projektů, propagací aktivit těmto organizacím na sociálních sítích či tiskovými konferencemi a vernisážemi za účasti zástupců spolupracujících organizací.

Moravská galerie v Brně (MGB)	Spolupráce MGB s galeriemi zřizovaných územními samosprávnými celky v oblasti propagace a marketingu probíhala ve sledovaném časovém úseku obecně ve formě poskytnutí podpory a prostoru ve všech budovách MGB a sdílením příspěvků na sociálních sítích MGB. Vybraným organizacím poskytuje MGB prostor v rubrice „Kulturní tipy“ v magazínu MGB.
Technické muzeum v Brně (TMB)	V pojednávaném období spolupracovalo TMB reciproční výměnou propagačních materiálů s Muzeem Blanenska, Muzeem města Brna, Muzeem autíček v zámku Příseka v Jihlavě a s Prácheňským muzeem v Písku.
Národní muzeum v přírodě (NMvP)	NMvP tradičně spolupracuje zveřejňováním

	propagačních materiálů k výstavám a expozicím muzeí či galerií, jež jsou zřizovány územními samosprávnými celky.
Památník Terezín (PT)	PT zprostředkovává tištěné propagační materiály v prodejnách literatury a upomínkových předmětů a upozorňuje na aktivity na sociálních sítích na principu reciprocity.

3.2.14. PODPORA DOBROVOLNICTVÍ A DONÁTORSTVÍ V MUZEÍCH A GALERIÍCH

V rámci působnosti MK náleží dobrovolnictví do gesce Odboru regionální a národnostní kultury. Podpora dobrovolnictví je součástí Státní kulturní politiky na léta 2015–2020 (s výhledem do roku 2025) a dalších rozvojových dokumentů, které se týkají jednotlivých okruhů kultury. MK v březnu 2012 rovněž vydalo Metodické doporučení Ministerstva kultury ČR pro dobrovolnictví v kultuře a umění. Dalším strategickým dokumentem, v němž je obsaženo dobrovolnictví, je Koncepce podpory mládeže na období 2014–2020, která byla schválena vládou v květnu 2014. MK podporuje dobrovolnictví skrze Metodické centrum muzejní pedagogiky při Moravském zemském muzeu. Téměř polovina PO v gesci SOM MK vykazuje dlouhodobou spolupráci s dobrovolníky z řad studentů středních a vysokých škol či s dobrovolníky z muzejních nebo galerijních spolků, pokud při těchto PO existují, a to zejména při přípravě a realizaci (doprovodných) programů pro veřejnost, průvodcovské či lektorské činnosti a katalogizaci, dokumentaci a digitalizaci svých sbírkových předmětů.

Výše uvedené PO samozřejmě vítají dary předmětů kulturní, resp. muzejní hodnoty do svých sbírek. Některé z PO (zejména ty s celostátní působností) taktéž další podporu např. prostřednictvím korporátního či individuálního partnerství, které nabízejí výměnou za určité benefity. V těchto případech se PO důsledně řídí dodržováním a aplikací zásad Profesního etického kodexu Mezinárodní rady muzeí (ICOM).

Národní muzeum (NM)	NM již od začátku roku 2015 nabízí v rámci svého dobrovolnického programu zájemcům z řad veřejnosti nad 18 let věku možnost podílet se na chodu muzea, a to pomocí s odbornou prací, asistencí při přípravě a realizaci programů pro
----------------------------	--

	veřejnost (např. průvodcovská činnost, edukace), výpomocí s administrativou či s dalšími činnostmi. NM se dobrovolníkům snaží vstříc s vyhledáním vhodné činnosti, která odpovídá jejich zájmu a zkušenostem. Každoročně se takto zapojuje do fungování muzea přibližně 100 osob.
Moravské zemské muzeum (MZM)	Metodické centrum muzejní pedagogiky (MCMP) dobrovolnické programy MZM metodicky podporuje, koordinuje a průběžně aktualizuje. Dobrovolníky uplatňuje také ve svých pilotních doprovodných programech. Spolupracuje rovněž s neziskovou organizací AGAPO. MZM zapojuje dobrovolníky do vzdělávacích programů pro různé cílové skupiny zejména jako podporu organizačního a rozšiřujícího servisu pro návštěvníky. Dobrovolníci se aktivně podílejí na akcích, jako je Brněnská muzejní noc, Den seniorů, na vánočních a velikonočních zvykoslovných a výtvarných dílnách pro děti, na komentovaných prohlídkách, lektorské a moderátorské činnosti. V menším počtu působí dobrovolníci na jednotlivých odborných odděleních. MZM plánuje na základě dosavadních zkušeností pokračovat v zapojování dobrovolníků zejména do realizace doprovodných programů určených veřejnosti. V současnosti muzeum připravuje aktualizaci celého dobrovolnického programu podle aktuálních potřeb jednotlivých oddělení.
Národní galerie v Praze (NGP)	NGP v roce 2019 využila pomoc dobrovolnice při dokumentaci sbírkového fondu Sbírký grafiky a kresby. Galerie ve větší míře užívá pomoci od podporovatelů, kterým nabízí širokou škálu atraktivních benefitů.

Moravská galerie v Brně (MGB)	MGB využívá pomoci dobrovolníků na všech sbírkových oddělení, kde pomáhají při digitalizování sbírek, katalogizaci a odborných rešerších, zapojují se do práce v restaurátorských dílnách, podílejí se na přípravách výstav či pomáhají na Oddělení marketingu a komunikace a Lektorském oddělení. Dobrovolníci se také významným způsobem podílejí na přípravě a realizaci doprovodných programů a při organizování nárazových akcí, zejména Brněnské muzejní noci. V roce 2019 se pracovníci MGB opět snažili udržet motivaci stávajících dobrovolníků a zároveň novým zájemcům nabízet atraktivní možnost trávení volného času a získávání zkušeností, k čemuž přispěly realizované výstavní projekty i bohatý doprovodný program spojený s edukační činností a konfrontací s odbornou veřejností.
Muzea skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou (MSB)	Do dobrovolnické činnosti MSB, pravidelně především při akcích pro veřejnost, se nejvíce zapojují členové Spolku přátel MSB a studenti odborných středních škol zaměřených na sklo a bižuterii. Spolek přátel MSB se také významně podílí na propagaci MSB. Donátorství soukromých subjektů se zatím omezuje na věcné dary historických předmětů nebo současných uměleckých děl do muzejní sbírky.
Národní technické muzeum (NTM)	NTM má dlouhodobě rozpracovanou koncepci práce s dobrovolníky, která však úspěšně probíhá zejména na bázi spolupráce s bývalými zaměstnanci muzea.
Technické muzeum v Brně (TMB)	TMB sdružuje dobrovolné spolupracovníky a zájemce o spolupráci v Kruhu přátel

	Technického muzea v Brně (KPTMB), který existuje již od roku 1963. V současnosti se jeho členové s odbornými pracovníky muzea zaměřují na průzkum a záchranu významných technických hodnot, organizování přednášek a pomoc při akcích muzea pro veřejnost. Jejich odměnou za pomoc je průkaz, který jim umožňuje bezplatný vstup do TMB, jeho externích památek a na všechny akce pořádané muzeem. V čele Kruhu přátel TMB stojí tajemník jmenovaný ředitelem muzea. KPTMB je rozdělen na sekce, z nichž každá spolupracuje s odborným pracovníkem z odboru vědy a techniky TMB, který usměrňuje obsahově a metodicky její činnost. Přijetí nových členů bylo zpřísněno na výběr opravdových zájemců, které musí doporučit dva členové a předseda příslušné sekce. Každá sekce v rámci svého oboru pomáhá nezištně dle svých možností a oboru zájmu při nejrůznějších akcích. Nyní existuje celkem 17 sekcí, z nichž nejvyšší počet členů sdružuje sekce Tradiční lidová řemesla (53). V průběhu roku 2019 se členové této sekce zapojili do vedení 15 tematických víkendových dílen pro děti i dospělé. Dne 27. 11. organizovali členové sekce Historická stereovize přednášku s promítáním 3D diapozitivů pro veřejnost s názvem „Island 3D – V útrobach železného hada“. Členové sekce Automobilové modely vyjízďeli na partnerské akce v ČR i v Evropě (Slovensko, Německo, Rakousko).
Národní muzeum v přírodě (NMvP)	K pravidelné spolupráci s dobrovolníky dochází jen ve Valašském muzeu v přírodě, organizační složce NMvP, přičemž většina dobrovolníků je zároveň členem Valašského muzejního a národopisného spolku. V roce 2019 spolupracovalo 51 dobrovolníků, a to ponejvíce

	na Oddělení výzkumu a sbírek na programech Valašského muzea, při péči o sbírku a pletením vlněných svetrů a ponožek pro využití v programech muzea. Velmi významnou součástí dobrovolnické práce se v roce 2019 poprvé stala spolupráce s provozním útvarem muzea v areálu Valašské dědiny. Celkem deset dobrovolníků zde plnilo roli demonstrátorů v pěti vybraných chalupách. Dobrovolníci pomáhali rovněž v Zemědělském oddělení při péči o Valašský Slavín a při údržbě zeleně v areálech. Poslední oblastí, ve které participovali dobrovolníci, byla příprava areálů před návštěvnickou sezonou ve spolupráci s Oddělením péče o sbírky. Spolupráce s dobrovolníky z řad místních obyvatel využívá také Hanácké muzeum v přírodě, a to zejména při přípravě a realizaci programů pro veřejnost. Organizační složky NMvP nárazově přijímaly i skupiny dobrovolníků z firem (např. Česká spořitelna nebo ČEZ), které vnímají dobrovolnictví jako součást své firemní kultury.
Husitské muzeum v Táboře (HTM)	HMT registruje klesající motivaci v oblasti donátorství při realizaci výstav a jiných aktivit a rovněž v otázce akvizic. Snahy o využití dobrovolnický vykonávaných činností zůstávají téměř bez odezvy.
Památník Lidice (PL)	V roce 2019 v PL probíhala již sedmým rokem spolupráce s německou organizací mírového hnutí Aktion Sühnezeichen Friedensdienste e. V., která každoročně posílá do PL na stáž studenty z Německa. Ti zde v průběhu jedenáctiměsíční dobrovolnické praxe pomáhají s různorodými aktivitami. PL s politováním konstatuje útlum spolupráce

	s Dobrovolnickým centrem Kladno, kterou má v plánu obnovit na stejnou úroveň jako v roce 2016. Dobrovolníci se PL také hlásí neorganizovaně a většinou nárazově a PL s vděkem jejich pomoc přijímá.
Památník Terezín (PT)	V PT také v roce 2019 pomáhali ve vzdělávacím oddělení dobrovolníci, kteří měli pod odborným vedením na starost semináře pro zahraniční skupiny studentů. Organizace Aktion Sühnezeichen/Friedensdienste (Německo) a Gedenkdienst (Rakousko) na jeden rok vysílají dobrovolníky – vždy jednoho z Německa a jednoho z Rakouska

3.2.15. PODPORA KULTURNÍHO TURISMU

PO v gesci SOM MK s celostátní působností dlouhodobě spolupracují zejména se státní příspěvkovou organizací Czech Tourism. PO se sídlem v Praze dále obvykle spolupracují s marketingovou organizací Prague City Tourism. Mimopražské PO často udržují a rozvíjejí spolupráci s příslušnými kraji, městy či obcemi, destinačními společnostmi a také s turistickými informačními centry. Tyto aktivity přispívají k podpoře celostátního i regionálního cestovního ruchu.

MK se ve sledovaném časovém úseku se svými PO zúčastnilo veletrhů cestovního ruchu GO & Regiontour v Brně (17.–20. 1. 2019, 16.–19. 1. 2020), v Praze pak veletrhů HOLIDAY WORLD/PAMÁTKY – MUZEA – ŘEMESLA (21.–24. 2. 2019) a HOLIDAY WORLD & REGION WORLD & PAMÁTKY – MUZEA – ŘEMESLA (13.–16. 2. 2020).

Slezské zemské muzeum (SZM)	Oddělení historického výzkumu SZM při přípravě různých akcí v minulých letech spolupracovalo formou konzultací s Odborem cestovního ruchu Moravskoslezského kraje, s destinační společností Moravian-Silesian
------------------------------------	--

	Tourism a se samosprávami. Také Národní památník II. světové války a zejména Areál opevnění Hlučín-Darkovičky, který je součástí tzv. Technotrasy, spolupracuje se společností Moravian-Silesian Tourism při přípravě akcí určených pro rodiny s dětmi, hlavně při každoroční akci Fajne léto.
Národní galerie v Praze (NGP)	NGP dlouhodobě spolupracuje zejména se státní PO Czech Tourism a s marketingovou organizací Prague City Tourism. Pro informovanost zahraničních návštěvníků spravuje NGP své webové stránky v plné anglické mutaci. Příspěvky na sociálních sítích (především na Instagramu) obvykle publikuje v česko-anglické verzi. NGP pravidelně inzeruje svůj výstavní program a akce na zahraničních online serverech s kulturními přehledy a sezónně také v tištěných magazínech o výtvarném umění. Vybraným Českým centrům zasílá tiskové zprávy vztahující se ke konkrétním zemím. Všem zahraničním novinářům poskytuje NGP vstup zdarma. Aktuální výstavy NGP propaguje především na CLV panelech v Praze.
Uměleckoprůmyslové museum v Praze (UPM)	UPM se dlouhodobě a v součinnosti se svými partnery snaží o zvýšení návštěvnosti poboček v Kamenici nad Lipou a Klášterci nad Ohří. Má také za cíl podpořit turismus v Libodřicích u Kolína, kde se v Bauerově vile nachází sbírka Nadace českého kubismu, kterou by chtělo muzeum nákupem propojit s pražskou muzejní expozicí Český kubismus v Domě u Černé Matky Boží. Muzeum se také snaží revitalizovat expozice v Kamenici nad Lipou a zapojit je např.

	do projektu Bilaterální síť designu. UPM rovněž pravidelně připravuje akce a materiály pro průvodce a průvodkyně PIS, propaguje výstavy na portálu Kudy z nudy a na veletrzích cestovního ruchu. V roce 2019 se UPM zúčastnilo veletrhů GO & Regiotur v Brně, Památky, Muzea a Řemesla na letenském Výstavišti v Praze a ve spolupráci s Prague Tourism veletrhu ITF Slovakia Tour v Bratislavě. V roce 2020 vystavovalo na veletrhu PAMÁTKY – MUZEA – ŘEMESLA a na veletrhu „GO & Regiontour“ v Brně.
Moravská galerie v Brně (MGB)	MGB se z pohledu výstavní dramaturgie snaží s ohledem na své geografické umístění hledat témata, která budou mít vzhledem ke spravované sbírce regionální charakter, ale v širších souvislostech budou zasazena do mezinárodního rámce a budou podporovat spolupráci se zahraničními institucemi, především ve Vídni, Bratislavě, Krakově a Lodži. Příkladem této praxe je expozice „ART IS HERE“ v Pražákové paláci, která na osobnosti Jiřího Valocha, významného umělce a teoretika, představuje české současné umění v souvislostech mezinárodní scény, kterou naši umělci nejen doplňovali, ale též významně utvářeli. Podobný efekt MGB očekává i od expozice „Brno předměstí Vídně“ (otevřena v listopadu 2019), která představuje příběh umění dlouhého 19. století v souvislostech vztahu Brna a Vídně. Důležitou roli v kulturním turismu tradičně hraje Mezinárodní bienále grafického designu Brno, jehož pořadatelem je MGB a MK. Prozatím poslední, tedy 28. ročník této akce proběhl v roce 2018. 29. ročník se vzhledem k rekonstrukci

	Uměleckoprůmyslového muzea bude konat v roce 2022. MGB v roce 2019 podpořilo budování návštěvnické infrastruktury otevřením návštěvnického zázemí v Rodném domě Josefa Hoffmanna v Brtnici u Jihlavy, kde byla nově otevřena mobilní kavárna a rezidenční freedomek. V rámci otevření nové společné výstavy s vídeňským Muzeem užitého umění byla nabídnuta řada nových doprovodných programů.
Muzeum umění Olomouc (MUO)	MUO dlouhodobě spolupracuje s organizací destinačního managementu Střední Morava – Sdružení cestovního ruchu, která propaguje MUO (včetně muzejních aktivit) na veletrzích cestovního ruchu v ČR i v zahraničí a také pořádáním presstripů. S městem Olomouc se MUO dohodlo na společném návštěvnickém programu „Za zlatým sluncem Moravy“, díky němuž mohou využít návštěvníci poloviční vstup do Arcidiecézního muzea. Dlouhodobě fungují programy v rámci „Duchovní Osy Moravy“, jejímiž garanty jsou MUO, Arcibiskupství olomoucké a územní odborné pracoviště NPÚ Kroměříž. Na jednu vstupenku lze navštívit tři objekty – Arcidiecézní muzeum Olomouc, Arcibiskupský palác v Olomouci a Arcibiskupský zámek v Kroměříži. Ve spolupráci s Olomouckým krajem je MUO součástí programu Olomouc region Card, který umožňuje návštěvníkům zvýhodněný vstup do muzea.
Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou	MSB se aktivně zapojuje do všech vhodných

(MSB)	aktivit na podporu kulturního turismu. Udržuje dobré vztahy s Libereckým krajem (Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu), což mu umožňuje aktivní zapojení do propagačních aktivit kraje. Liberecký kraj od roku 2019 pořádá projekt „Křišťálové údolí“, který návštěvníkům představuje tradiční i současnou sklářskou výrobu a šperkařství v oblasti od Kamenického Šenova po Harrachov. Pro tento projekt by se MSB mělo stát jedním z hlavních nositelů. Na přípravě projektu se v pracovní skupině aktivně podílí ředitelka muzea i hlavní kurátor. Edukační nabídky MSB jsou od roku 2018 součástí nabídky grantového programu Libereckého kraje pro základní a střední školy. Muzeum dlouhodobě spolupracuje se státní příspěvkovou organizací CzechTourism, která muzeum zařazuje do nabídky svých produktů, propagačních kampaní a presstripů, které jsou koordinovány krajským oddělením cestovního ruchu. MSB úzce spolupracuje s městem Jablonec nad Nisou a s jeho PO v rámci různých aktivit, např. s JKIC na materiálech v oblasti propagace a cestovního ruchu, s Eurocentrem na přípravě Mezinárodního trienále skla a bižuterie a prodejní výstavy „Křehká krása“, s Domem Scheybalových na výstavních projektech, s městským divadlem na organizaci celostátní přehlídky scénického tance mládeže a dospělých „Tanec, Tanec...“ apod. Kulturně-turistickou nabídku obsahují také webové stránky Kulturně-kompetenčního centra
-------	---

	při MSB, ve kterých lze jednoduše vyhledat turistické cíle spojené se sklem v celé ČR (https://www.czechglasscompetence.cz/).
Technické muzeum v Brně (TMB)	TMB v roce 2019 propagovalo akce a výstavy v informačních centrech od Vysočiny po moravskoslezské pomezí, v případě akcí celostátního významu také v informačních centrech celé ČR a v Českých centrech v přilehlých zemích. O akcích informovalo taktéž v rádiích soukromého i veřejnoprávního charakteru a v České televizi. TMB pro podporu kulturního turismu využívá webové stránky kulturních a výletních serverů ČR, Facebook, Instagram a Twitter a příslušných veletrhů v Brně, Praze, Vídni a Bratislavě.
Národní muzeum v přírodě (NMvP)	NMvP v roce 2019 spolupracovalo s Českou televizí, Českou tiskovou kancelář, Českým rozhlasem, státní příspěvkovou organizací CzechTourism, s TV Polar, s turistickými informačními centry v regionech a s dalšími organizacemi. Další spolupráci v rámci kulturního turismu vykazují dvě organizační složky NMvP. Muzeum v přírodě Vysočina spolupracovalo s Centrálou cestovního ruchu Východní Morava, s Destinační společností Východní Čechy a s Oblastním destinačním managementem Chrudimsko-Hlinecko. Valašské muzeum v přírodě spolupracovalo s Destinačním managementem turistické oblasti Beskydy-Valašsko, o. p. s., a s TV Noe.
Husitské muzeum v Táboře (HMT)	HMT sleduje cestu zvýhodnění vstupu a marketingové podpory. V rámci své činnosti je partnerem organizací a aktivit destinačního managementu. Rozvíjí také spolupráci

	s turistickou oblastí Toulava. Spolupráce je však limitována tím, že HMT musí jakožto státní PO vystupovat ve vztazích se subjekty destinačního managementu jinak než komerční subjekty profitující z cestovního ruchu, a nezapojuje se do aktivit, ve kterých je vyžadováno finanční plnění. Propagace PO v rámci podpory cestovního ruchu je ze strany územně samosprávných celků trvale a výlučně otevřena pouze pro jimi zřizované PO, tedy nikoliv pro státní PO, kterou HMT je.
Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi (MLK)	MLK se v roce 2019 prezentovalo a zúčastnilo řady akcí na podporu kulturního turismu, např. veletrhů GO & Regiontour v Brně a HOLIDAY WORLD v Praze, dále 4. reprezentačního plesu neziskového sektoru Chrudimské Benátky (22. 2.), Otevírání turistické sezóny v Moravské Třebové (23. 3.), Dnů partnerských měst ve Znojmě (2.–4. 5.), Otevírání lázeňské sezóny v Lázních Bohdaneč (18. 5.), Seniorfestu Chrudim (25. 6.) a Oslav 120 let chrudimských lokálek (5. 10.). Dne 21. 3. 2019 oslavilo Světový den loutkového divadla hravým odpolednem v muzeu, jehož součástí byly workshopy, prohlídka výstavy „Loutky na frontě“ a divadelní představení „Zkáza tvrdého meče“.
Památník Terezín (PT)	PT je členem Asociace cestovních kanceláří ČR. Před několika lety uzavřel s městy Terezín a Litoměřice memorandum o vzájemné spolupráci a neformálně začal spolupracovat i s nově vzniklou Destinační agenturou České středohoří, o. p. s. Odborní pracovníci PT tak spolupracovali na vzniku nové expozice „Důl Richard v proměnách času“ v Litoměřicích a na vybudování společného informačního naváděcího

	systému Památníku a města v Terezíně. S oběma městy recipročně spolupracuje na propagaci na několika úrovních.
--	--

3.2.16. POPULARIZACE MUZEJNICTVÍ V NÁRODNÍM A MEZINÁRODNÍM KONTEXTU

Členská základna ČV ICOM se během sledovaného období rozšířila na 87 institucionálních členů. Během roku 2019 přibylo 7 nových institucionálních členů, z nichž 5 tvoří muzea či galerie (Regionální muzeum v Jílovém u Prahy, Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy, Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi, Muzeum regionu Valašsko a Klubovna Gallery). Celkově je v současnosti členem ČV ICOM 43 muzeí a 19 galerií v ČR.

Od posledního čtvrtletí roku 2020 probíhá příprava na 26. generální konferenci Mezinárodní rady muzeí (ICOM), která se bude konat v Praze ve dnech 20.–28. 8. 2022. Na přípravě této konference participují všechny PO v gesci SOM MK.

Ve sledovaném období pokračovalo udílení cen ministra kultury při příležitosti specializovaných oborových přehlídek. Jednotlivé PO MK dále popularizovaly muzejnictví v národním i mezinárodním měřítku různými programy a aktivitami.

Slezské zemské muzeum (SZM)	SZM se pravidelně zapojuje do akcí pro veřejnost jako je Den dětí, Muzejní noc, Dny evropského kulturního dědictví apod. Kromě portálu eSbírky muzeum zveřejňuje vybrané sbírkové předměty i na webových stránkách muzea a v Evropské digitální knihovně. Oddělení historického výzkumu SZM se na propagaci muzejnictví podílí příspěvky do odborných a populárně naučných periodik a do Věstníku AMG, dále formou přednášek a workshopů pro veřejnost a publikační a ediční činností v rámci programu DKRVO.
Národní galerie v Praze (NGP)	NGP popularizuje muzejnictví prostřednictvím účasti na Pražské muzejní noci, Mezinárodním dni architektury, Mezinárodním dni muzeí a galerií, na lokálním projektu Prahy 7 „Art district“ v rámci

	festivalu „Máme otevřeno“ a „Zažít město jinak“. V roce 2019 se týkal program těchto veřejných akcí oslav 223. výročí založení Společnosti vlasteneckých přátel umění. NGP se ve sledovaném období zapojila do 2. ročníku festivalu Týden umění v Praze (22.–28. 4. 2019). 3. ročník této akce, který se měl konat ve dnech 20.–26. 4. 2020, probíhal spíše skrze dočasnou platformu pro online umění v rámci celého roku 2020, v rámci níž taktéž NGP vystupovala. 4. ročník oblíbeného letního programu Anežka LIVE! (30. 6. –5. 9. 2020) nabídl různorodé aktivity (sportovní aktivity, autorská čtení, besedy, workshopy, taneční a divadelní představení a letní kino) v zahradách a v okolí kláštera sv. Anežky České. NGP nadále pokračovala v programu výměny zaměstnanců mezi NGP a Státními uměleckými sbírkami v Drážďanech (Dresden Prague Exchange Program), který započal roku 2017 se vstupem obou organizací do programového partnerství. V rámci tohoto programu došlo k výměnnému pobytu pěti pracovníků po dobu pěti dnů v partnerské organizaci. Sbírka grafiky a kresby NGP spolupracovala odborně s Wallraf-Richartz-Museum a Fondation Corboud Köln na přípravě výstavy „Inside Rembrandt“ (2019) a vědeckého katalogu k výstavě a s Musée du Louvre – Xavier Salomon na přípravě výstavy „Manýristická grafika“ (2021) a vědeckého katalogu k této výstavě. Sbírka umění Asie a Afriky odborně spolupracuje s Muzeem Rietberg Zürich na přípravě výstavy
--	---

	buddhistického umění „Buddha zblízka / The Buddha Up Close“, která bude konat v termínu od 17. 9. 2021 do 30. 1. 2022 v paláci Kinských.
Uměleckoprůmyslové museum v Praze (UPM)	UPM se na domácí scéně tradičně popularizovalo v akcích jako je Muzejní noc, Den památek nebo nově v akci Open Square a Týden umění v Praze. V rámci dlouhodobé spolupráce UPM realizovalo další výstavu děl Alfonse Muchy pod názvem „Alfons Mucha – The Pioneer of Art Nouveau“ v několika významných čínských muzeích. V Japonsku byl od dubna 2019 představen český design 20. století na putovní výstavě „100 Years of Czech Design“. Muzeum se také podílelo na výstavě „Mucha and Japan / Japan and Orlik“, představující japonismem ovlivněná díla Muchy, Orlika a dalších umělců. Výstava byla zahájena v Chiba City Museum of Art v japonské prefektuře Chiba nedaleko Tokia. UPM se také podílelo na dalších reprízách putovní výstavy českého designu, připravené pro Česká centra v Sofii, Bratislavě, Tokiu, Pekingu, Londýně a Ankaře. Úspěch také měla série výstav „The Story of Czech Design“, organizovaných Českými centry v řadě evropských i světových metropolí. Na mezinárodní scéně bylo muzeum aktivní v odborných komisích ICOM – Glass, Costume a ICDAD. Ve sledovaném období rovněž pokračovala spolupráce mezi představiteli Muzeí užitého umění a designu v celoevropském měřítku (AAD)
Moravská galerie v Brně (MGB)	MGB se snaží být otevřenou organizací, která mj. klade důraz na zajištění návštěvnického zázemí s odpovídající infrastrukturou poskytující potřebný komfort a široké spektrum služeb (galerijní kavárny, specializované obchody

	apod.), od čehož si slibuje to, že se lidé budou rádi vracet i v dnešních podmínkách značné konkurence a tlaku na návštěvnický zážitek v rámci zábavního a kreativního průmyslu. MGB pokračuje v prověřených popularizačních prostředcích, jako jsou soutěže pořádané MGB (např. „Máš umělecké střevo“ pro studenty středních škol a „Cena prof. Jindřicha Halabaly“ pro studenty vysokých škol zaměřených na design) či přihlašování výstupů MGB do soutěží muzeí poutajících pozornost veřejnosti a médií, jako je Gloria musaealis. MGB se snaží Českou republiku také propagovat v zahraničí např. pravidelnou účastí na mezinárodním veletrhu designu Grassimesse, který pořádá Muzeum užitého umění GRASSI v Lipsku.
Muzeum umění Olomouc (MUO)	MUO se snaží přilákat další návštěvníky celou řadou slevových programů, a to ve spolupráci s městem Olomouc, Arcibiskupstvím olomouckým či Olomouckým krajem. Kromě volného vstupu ve vybraných svátcích MUO umožňuje návštěvníkům vstup zdarma každou neděli. Pořádá také velké množství edukačních aktivit pro děti i dospělé zdarma či za symbolických 20 Kč. MUO se rovněž zapojuje do pořádání Olomoucké muzejní noci.
Technické muzeum v Brně (TMB)	TMB seznamuje veřejnost s vědeckými a technickými objekty a významnými osobnostmi vědy a techniky na akcích a festivalech v rámci ČR, např. na Muzejní noci, Noci vědců, Týdnu vědy a techniky, Festivalu vědy a techniky Jihomoravského kraje a na dalších. Pracovníci Metodického centra konzervace (MCK) interaktivní formou seznamují širší

	veřejnost s výsledky muzejní prezentace, přičemž důraz kladou zejména na zvyšování povědomí o významu společné péče o kulturní dědictví a na zvyšování zájmu o výsledky získané průzkumem historických materiálů. Zaměstnanci TMB jsou rovněž aktivními členy zahraničních komisí a výborů ICOM a každoročně se účastní mezinárodních konferencí. Muzeum je tradičně zastoupeno ve vedení Evropské unie technických muzeí (MUT), v rámci níž se podílí na organizaci a realizaci mezinárodních projektů. MCK je každoročním organizátorem mezinárodní Konference konzervátorů-restaurátorů pod záštitou AMG a ČV ICOM. V roce 2019 se konference konala ve skanzenu v Rožnově pod Radhoštěm Národního muzea v přírodě. Konání v roce 2020 bylo z důvodu koronavirové krize přesunuto na rok 2021 s místem konání ve Vlastivědném muzeu Dr. Hostaše v Klatovech.
Muzeum Jana Amose Komenského (MJAK)	MJAK tradičně s podporou MK pořádá MUSAIONfilm. Již 22. ročník této přehlídky muzejní a s muzei související videotvorby se konal ve dnech 11.–13. 6. 2019. 23. ročník této akce se z důvodu pandemie COVID-19 musel přesunout na rok 2021. Muzeum se ve dnech 25.–27. 9. 2019 zúčastnilo 18. ročníku světové konference muzeí, památek a konzervace „The Best in Heritage“, která se konala v Dubrovniku. Na konferenci prezentovalo svůj projekt „Řemeslo jak vyšitě“.
Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi (MLK)	MLK v roce 2019 uspořádalo jen pro děti „Noc v muzeu“ (26. 4.), jejíž tematicky propojený program s výstavou „Loutky na frontě“ za použití světla a stínu byl propojen s přespáním.

3.2.16.1. PROPAGACE A DALŠÍ ROZVOJ UDĚLOVÁNÍ CEN GLORIA MUSAEALIS

Také v roce 2020 probíhal ve spolupráci MK s AMG a ČV ICOM již XVIII. ročník Národní soutěže muzeí Gloria musaealis 2019, do které bylo možno přihlásit projekty od 1. 1. 2019 do 28. 2. 2020. Do soutěže se přihlásilo 60 muzeí či galerií působících v ČR celkem 87 projektů. Ve srovnání s předchozím ročníkem se přihlásilo více organizací (o dvě více), avšak s méně projekty (o šest projektů méně). Účast byla tedy přibližně srovnatelná. Nejpočetnější kategorií se stala Muzejní výstava roku 2019 (40 projektů), následovaná kategoriemi Muzejní publikace roku 2019 (30 projektů) a Muzejní počín roku 2019 (17 projektů). V kategorii Muzejní výstava roku 2019 zvítězilo Jihočeské muzeum v Českých Budejovicích s projektem „Nové expozice muzea“, v kategorii Muzejní publikace roku 2019 zvítězilo Muzeum umění Olomouc s dvoudílnou publikací „Karel z Lichtensteinu-Castelcornu (1624–1695)“ a v kategorii Muzejní počín roku 2019 zvítězilo Muzeum Českého ráje v Turnově s projektem „Horolezectví: Z Českého ráje na vrcholy světa“. Slavnostní předávání Cen Gloria musaealis, které se tradičně koná při příležitosti Mezinárodního dne muzeí (18. 5.) ve Smetanově síni Obecního domu v Praze od 14 h, bylo nutno přesunout z důvodu pandemie COVID-19 na den 6. 10. 2020. V rámci ceremoniálu bylo připomenuto 30. výročí vzniku AMG jako největšího profesního svazu muzejních organizací a osob činných v oboru muzejnictví.

XIX. ročník Národní soutěže muzeí Gloria musaealis probíhal od 1. 1. 2020 do 28. 2. 2021. Navzdory trvající pandemii COVID-19 se tohoto ročníku zúčastnilo 56 muzeí a galerií s celkem 98 projekty, což je druhý nejvyšší počet v historii této soutěže.

3.2.16.2. PODPORA A ROZVOJ OSTATNÍCH OBOROVÝCH OCENĚNÍ V OBLASTI PŮSOBNOSTI MUZEÍ A GALERIÍ

Do 55. ročníku soutěže Nejkrásnější české knihy roku 2019, kterou pořádá MK a PNP, bylo přihlášeno celkem 313 publikací. Vyhlášení soutěže proběhlo dne 27. 5. 2020 z důvodu pandemie COVID-19 netradičně online způsobem skrze videa publikovaná na platformě YouTube. Mezinárodní porota ocenila nejkrásnější knihy české produkce celkem v sedmi kategoriích. Zvítězily následující publikace: v kategorii Odborná literatura „Jdi na venkov!“ nakladatelství Arbor Vitae, v kategorii Krásná literatura „Možnosti milostného románu“ nakladatelství Host, v kategorii Literatura pro děti a mládež „To je metro, čéče!“ nakladatelství Paseka, v kategorii učebnic „Jak to ruplo“ nakladatelství TIC Brno, v kategorii

Knihy o výtvarném umění „Posel z Dálného východu“ a v kategorii Katalogy „Vrchovina, krabatina, mrchovina“ Nadačního fondu 8smička. PNP dále tradičně udělil Cenu Arna Šánky určenou pro studenty a spolu s Uměleckoprůmyslovým museem v Praze ocenil mladé grafiky ve věku do 30 let. Své ceny udělil také Spolek českých bibliofilů, SČUG Hollar, Unie grafického designu a Svaz polygrafických podnikatelů. Oceněné knihy byly vystaveny v letohrádku Hvězda v rámci výstavy „Z HVĚZDY KRUH nejkrásnějších knih“ (16. 7.–1. 11. 2020) a při příležitosti vernisáže této výstavy (15. 7.) byly rovněž slavnostně předány ceny vítězům.

3.2.16.3. *MEZINÁRODNÍ DEN MUZEÍ, FESTIVAL MUZEJNÍCH NOCÍ*

Festival muzejních nocí je každoročně hojně navštěvovaný. Ve velkých městech (Praha, Brno) bývá účast až masová, s významným podílem návštěvníků z ciziny.

XV. ročník Festivalu muzejních nocí ještě tradičně proběhl ve dnech 17. 5.–8. 6. 2019. V roce 2020 musel být XVI. ročník festivalu přesunut z tradičního období konání na jaře až na podzim (10. 10.–14. 11.), a to z důvodu omezení shromažďování jakožto vládnímu opatření proti pandemii COVID-19. Z větší části byl však přesto přerušen kvůli zákazu návštěv a prohlídek muzeí a galerií, vyhlášeném na dny 12. 10.–3. 11. Do XVI. ročníku bylo původně přihlášeno celkem 227 organizací a 73 měst. Muzejní noc v Praze i Brně byly nakonec organizátory zrušeny, stejně tak Chrudimská muzejní noc a Muzejní noc pod Ještědem, jejichž organizátory jsou také PO v gesci SOM MK.

Částečné uvolnění vládních opatření k 11. 5. 2020 naštěstí dovolila realizovat oslavy Mezinárodního dne muzeí (18. 5.). Většina muzeí a galerií v ČR tak umožnila návštěvníkům volný vstup do svých expozic a výstav.

Muzeum umění Olomouc (MUO)	MUO se zapojuje do pořádání Olomoucké muzejní noc, která je společným projektem olomouckých kulturních institucí s propagační záštitou ze strany olomouckého magistrátu. V roce 2019 se konala dne 17. 5. Muzejní pedagogové nachystali na tento den edukační program pro děti i dospělé, při němž využily aktuální výstavy. Vstup do muzea byl v tento den od 15 hodin zdarma.
-----------------------------------	---

Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou (MSB)	MSB řadu let pořádá společnou Muzejní noc pod Ještědem s institucemi v sousedním Liberci, přičemž obě města jsou během této akce propojeny historickými tramvaji a autobusy.
Technické muzeum v Brně (TMB)	V roce 2019 TMB pro návštěvníky Mezinárodního dne muzeí uspořádalo za symbolické vstupné prohlídku expozic muzea s interaktivními stánky, které seznamovaly návštěvníky s chystanými výstavami, a dále jim nabídlo k vyzkoušení simulátory letectví a F1, trenažéry pro sportovce všech věkových kategorií (i hendikepované). Muzeum ve spolupráci s pracovníky světové firmy pro výrobu elektronových mikroskopů Thermo Fisher seznámilo návštěvníky s možnostmi, principy a užitím těchto mikroskopů a ve spolupráci s Mendelovou univerzitou v Brně s vybranými stroji současné výroby a vůbec s nabídkou univerzity. Především dětem bylo určeno laserové bludiště, vědomostní kvízy a retro počítačové hry. Do TMB se navíc návštěvníci mohli vypravit z centra autobusy pocházejícími ze sbírky muzea. Hlavním tématem programu Muzejní noci v TMB v roce 2019 bylo „Technické muzeum v pohybu“, v rámci něhož byla připomenuta významná výročí – pád železné opony 1989, ohlédnutí za rokem 1919, kdy muselo Československo s okolními státy bojovat o své hranice, či první kroky člověka na Měsíci v roce 1969. Pro návštěvníky byl připraven obdobně bohatý program jako v Mezinárodní den muzeí.
Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi (MLK)	Dne 24. 5. 2019 se MLK zapojilo do XV. chrudimské muzejní noci hrou spojenou s událostmi kolem začátku I. světové války v návaznosti na právě probíhající výstavu.

Památník Terezín (PT)	Mezinárodní den muzeí si PT každoročně připomíná třetí květnovou neděli, kdy se koná ústřední vzpomínková akce „Terezínská tryzna“. Každý rok památník zaznamenává vysokou návštěvnost, blížící se hranici pěti tisíc.
------------------------------	--

3.2.16.4. SNÍŽENÍ PRAHU DOSTUPNOSTI MUZEJNÍCH A GALERIJNÍCH EXPOZIC PRO SOCIÁLNĚ SLABŠÍ CÍLOVÉ SKUPINY

Národní muzeum (NM)	NM mělo do roku 2019 zvýhodněné vstupné pro rodiny (dva dospělí a maximálně tři děti), které bylo v roce 2020 zrušeno a nahrazeno bezplatným vstupným pro děti a mládež do 15 let. Cílem této úpravy vstupného bylo zpřístupnění kulturního bohatství co největšímu počtu rodin s dětmi a mládeží, která potřebuje získat co nejvyšší vzdělání poutavou a atraktivní formou. NM ve sledovaném období také ročně nabízelo kolem sedmi termínů s bezplatným vstupem do expozic pro všechny návštěvníky (vybrané státní svátky, Mezinárodní den muzeí, Pražská muzejní noc). Mimo to NM pravidelně organizovalo komentované prohlídky a workshopy zdarma pro návštěvníky se speciálními potřebami. Návštěvníci mohli rovněž využít cenově výhodnou vstupenku v hodnotě 200 Kč k návštěvě devíti pražských objektů během pěti dnů.
Slezské zemské muzeum (SZM)	SZM ve svých třech areálech (Historická výstavní budova, Památník Petra Bezruče a Národní památník II. světové války) dlouhodobě realizuje edukační programy se zvýhodněným či volným vstupným pro seniory, sociálně znevýhodněné osoby a osoby se speciálními výchovně vzdělávacími potřebami

	v pobytových zařízeních v Opavě a Ostravě.
Národní galerie v Praze (NGP)	NGP ve dnech volného vstupu zdarma zpřístupňuje také vzdělávací a popularizační program přibližující umění také těm, kteří přicházejí do galerie poprvé.
Moravská galerie v Brně (MGB)	MGB umožňuje již od roku 2014 volný vstup do stálých expozic. Především sociálně zvýhodněné skupiny mají volný či zvýhodněný vstup na výstavy.
Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou (MSB)	MSB umožňuje ve vybraných dnech (Mezinárodní den muzeí, Mezinárodní den dětí, Muzejní noc, Dny evropského kulturního dědictví, Den české státnosti, Den vzniku samostatného československého státu a Den boje za svobodu a demokracii) a při dalších vhodných příležitostech návštěvníkům volný vstup do muzea a prohlídku krátkodobých výstav. MSB vždy první sobotu v září pro návštěvníky zdarma pořádá Sklářskou slavnost na Kristiánově a v tomto objektu také Dny lidové architektury. V týdnu 26.–31. 5. 2020 bylo celé muzeum volně přístupné po znovuotevření po konci mimořádných opatření.
Památník Lidice (PL)	PT pravidelně zpřístupňuje své prostory veřejnosti zdarma v rámci významných dní. V roce 2019 se jednalo o výročí vypálení obce Lidice a osady Ležáky, o Mezinárodní den muzeí a o Den vzniku Československa.
Památník Terezín (PT)	PT zavedl dny, kdy umožňuje návštěvníkům vstup zdarma na vybrané výstavy a expozice (1. 6., 28. 9. a 28. 10.), a dále dny, ve kterých je volný vstup do všech objektů (27. 1. a třetí neděle v květnu).